

■ 8 Ocak
2016 Cuma
■ Sayı: 14
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN
EGME

**Akit mi dik durdu,
Genelkurmay mı eğildi?**

Bugün hâlâ gerici Akit Gazetesi'ne TSK'dan edilen taziye telefonu birilerini üzüyor, rencide ediyor, bazılarını da şaşırtıyor! Hani neredeyse laiklik, bağımsızlık gibi konularda hâlâ askerden umudu olanlar var zannedeceğiz.

ALATURKA HİTLER

HENDEKTE MÜZAKERE SAVAŞLARI | ORTADOĞU'NUN YENİ 'KÖTÜ' EKSENİ | 2016'DA FAY
HATTINA YERLEŞMEK | ASGARİ ÜCRETEN İŞÇİYE NE KALDI? | SUUDİLERİN İRAN KUMARI

GÜCÜNÜN FARKINDA MISIN?

Sosyalist İktidar Partisi'nin 1971'in büyük işçi direnişinin 2000'lerdeki bir yıldönümünde hazırladığı afiş böyle diyordu: İşçi kardeş gücünün farkında mısın?

İşçi sınıfının öncü partisinin bir görevi de budur. "Üretimden gelen güç" bir veri değildir. İşçiler, karşılarında duran her şeyin, tüm zenginliklerin emek ürünü olduğunu bilirler. Ama bunun bir toplumsal güç, bir siyasal ağırlık olması başka bir şeydir.

Örgütlenme bunun için gerekir. Güç, tatbik edildiği zaman, bunun için de örgütlendiği zaman vardır.

"İşçi kardeş gücünün farkında mısın" bir soru değil bir çağrıdır. Örgütlenme çağrısı.

42 yıl sonra gelen "Haziran" günlerinin özeti şu olabilir: Sıradan insanlar, sokağa çıkanlar, örgütlü egemen sınıfın gücüyle, polisle, devletle baş edebileceklerini gördü. Boyun eğmediler, kafa tuttular.

Eksiği, buradan bir kimlik çıkmamasıdır. Hazirancılık belirli bir momentte çok etkili bir tanımlamadır. Haziran kardeşliği, toplumsal hafızamızda silinemeyecek bir yer etmiştir.

Ama sınıf kimliğine köprü kurulamadığı ölçüde, bu ülkede herhangi bir mücadele kimliğinin örgütlü bir bilinçle kalıcılışabileceği anlaşılmadığı ölçüde öykünün sonrası hiç de iyi gelmemiştir.

Haziran, gücünün farkına varmaksa, sonrası bu gücün önemsizleştirilmesi, bu güce duyulan inancın kaybedilmesidir. Örgüt düşmanlığının sistemli bir şekilde pompalandığı geri çekiliş döneminin temel sonucu budur. Bir reklamda denildiği gibi "kontROLSÜZ güç, güç değildir". Sınıf kimliği muğlak(laşırılan), örgütlü bir siyasal perspektiften ısrarla sisli bir muhalif kimliğe çekiştilen kitlesel güç çok kısa sürede "asıl işi bitirecek gücü" aramaya yönelmiştir.

Tape'lerle devrilir diye beklenen AKP ayakta kalmayı başarıncı, güç sandıkta aranmıştır.

Tekrara lüzum yok. Sonrası ortadadır.

Komünist Parti'nin örgütlenme çağrısı bir güç toplama çağrısıdır. Bizim geleneğimizin 30 yıllık ezberi devrimci bir "güç toplama"nın "güç birleştirme" yoluyla olmayacağıdır. Bu, siyasal gücün, sınıf siyasetinin kimyası gereği böyledir.

Güç toplamanın "sepete doldurmak" gibi bir yolu da yoktur. Sınıfın öncü partisi güç toplayacaksa hareket edecektir. Güç toplandıkça tatbik edilecek, tatbik edildikçe toplanacaktır. Bütün bunlar olurken kitlesel etki gücünün yönü de belirlenecektir. Hatırlatalım: KontROLSÜZ güç, güç değildir. Hedefi, doğrultusu olmayan güç, ister sokakta olsun, ister kuytularda, emanettir, "başkasınınki"-dir.

Komünist Parti, 2016 yılında daha atak olacaktır. Sindirilmeye çalışılan, güçsüzlüğe alıştırılmak istenen emekçilerin her yerde, her konuda harekete geçirilmesi örgütlenmenin, "gücünün farkına var çağrısının" zorunlu koşuludur. "Harekette bereket" olduğu için değil. Tersine, hareketin kendi başına bereketli olmadığını göstermek için de hareket içinde olmak gerekir.

Ve elbette Komünist Parti, goygoydan, sonu hayal kırıklıkları ile biten zafer çağrılarından uzak duracaktır. Sınıfımızın "gücünün farkına varmasını" istiyorsak, şuursuz güç denemelerine değil, boyun eğmeyen, geri basmayan bir direncin örgütlenmesine ihtiyacımız var.

AKP iktidarı bir tarafta kıyıcı bir savaşla topa tuttuğu sokakları, öbür tarafta boşaltmayı başardıysa, bunda örgütsüzlüğün kutsandığı, belirsiz siyasal hedeflerin övgüye değer bulunduğu bir muhalefet ikliminin büyük payı vardır.

Komünist Parti, sokakları gericiliğe terk etmeyeceğini yılın ilk günlerinden başlayarak göstermektedir. İçeriksiz ve örgütsüz bir "eylem"cilikle değil, sözünü söylemekte ısrar eden, "Boyun Eğme" çağrısının susturulmasına izin vermeyen bir politik etkinlikle.

 KOMÜNİST PARTİ

Benzerse sonu benzer

TEHLİKENİN FARKINDAYIZ. BU KARİKATÜR HİTLER VE KARİKATÜR NAZİ PARTİSİ, ÜLKEMİZİ EMPERYALİZMİN BASİT BİR OYUNCAĞI HALİNE GETİRDİ. BÜYÜK TEHLİKENİN DE FARKINDAYIZ. BÜTÜNÜYLE "BÜYÜK GÜÇLER"E GÖRE KENDİNİ AYARLAYARAK VAR OLAN BU KARİKATÜRÜ ONU VAR EDEN DÜZENDEN AYIRMAK BÜYÜK YANLIŞTIR.

Her konuda karar veren, tüm ipleri kendine bağlamış bir tek adam yönetimi, bir diktatör, çağdaş bir monark sadece bir sembol olabilir. Emperyalizm çağında sultan, padişah veya kralı andıran bir diktatör bir benzetme, bir karikatürleşme olabilir ama gerçeklik değildir.

Hitler figüründen hareketle yapılan "faşist diktatörlük" betimlemeleri de eğer kasıtlı bir hedef saptırma değilse bir çözümlenme hatasından ibarettir. Şekilsel olarak gerçekten de tam olarak tüm iplerin bir tek adama bağlanması da bu değerlendirmemizi değiştirmez. Böyle bir durumda sözü geçen tek adam kendi tercihleri ve keyfiyeti ile değil değerlendirdiği, bileşkesini bulduğu belirlenimlerin baskısı ile vardır. Hitler, kimi fotoğraflarda karşısında el pençe duran Alman patronlarının var ettiği ve onların doyurulmayı bekleyen iştahlarının emrinde hareket eden bir "başkan"-dır.

SINIF İŞLERİ BÖYLEDİR

Öte yandan siyasetin belirli bir merkeze daraltılması, siyasal çatışma ve gerilimlerin bir "tek adam" ya da "tek parti" üzerinden bastırılması modern tarihin sık rastlanan bir fenomenidir. Faşizmin bir siyasal rejim olarak tarifinin özünde de bu vardır. Egemen sınıfın ya da blokun kendi içindeki farklılaşmaları da törpüleyerek bütün siyasal enstrümanlarını tek bir araca yaslaması, hatta giderek toplumsal ve ideolojik aygıtlarını da bu aracın çevresinde oluşturması 20. yüzyılda yaşanmış deneyimlerden çıkartabileceğimiz teorik öz olabilir. Üstelik bu çözümlenme Marksizmin çıkış döneminde de vardır. 1851'de Fransa'da olan şey tam olarak böyle anlatılmaktadır. Bonapartizm, şekilsel olarak bunu anlatır.

İşçi sınıfının ve emekçi halk kesimlerinin burjuva iktidarını salladığı, sallantıya burjuva sınıfının içindeki çıkar çelişkileri ve burjuva siyasetçilerinin işgüzarlığa varan "heyecanı"nın eşlik ettiği bir dönemde, egemen sınıfın tercihi yüzlerce "kaliteli" siyasetçiyi susturmak, kendi içindeki çıkar çatışmalarını bastırmak ve Fransa'nın belki de en işe yaramaz adamına Sezar'ın tacını sunmak olmuştur. Faşizmin bir yanı budur. "Mükemmel iynin düşmanıdır" diyen burjuvazi "demokratik ütopyaları" rafa kaldırıp, "çoğunluğun" arkasında durduğu bir tek merkezle siyaseti yürütür.

Sovyet askeri, şair Yevgeniy Dolmatovsky zaferden bir hafta önce elinde bir Hitler büstüyle Reichstag önünde gülümseyerek poz veriyor.

Bu açıdan Tayyip Erdoğan ile aptal yeğen Bonapartes'in ya da Hitler'in benzerlikleri vardır. Bir yere kadar. Benzemezliğin bir tarafı ısrarla sadece bir deli olarak resmedilen Hitler'in sahip olduğu yeteneklerin çoğuna Erdoğan'ın sahip olmamasıdır. Bir diğer tarafı, Nazi Partisi'nin ideolojik kütlüğüne, kültürel sığınağına rağmen emperyalist devlet aparatını "bildiğin öküzlere" teslim etmiş sayılamayacak olmasıdır. Egemen sınıf, Nazi Partisi'ne baktığında "maşallah sopaları sağlam, koyun gütmeye de iyiler de fen ve matematikleri çok zayıf" diye hiç hayıflanmamıştır. AKP'nin en organik sermayedarı bile bu partinin kadrolarının ve devlet aygıtı içine gömülmüş "devşirmeleri"nin niteliğinden şikâyetçidir. Üstelik bu "nitelik" sorunu devlet ve siyaset aygıtı ile sınırlı kalmamış, "palazlandırılan" büyük ve küçük sermaye gruplarını da belirlemiştir.

Benzemezliğin bir diğer tarafı ise bizzat temele yerleşen nesnellikle ilgilidir. Hitler'i, Nazi Partisi'ni, Alman faşizmini ve militarizmini doğuran, Alman sermayesinin kabına sığmayan dinamizmi ve dişliliği idi. AKP militarizmini resmet-

mek gerektiğinde aklımıza elindeki Alman yapımı Sig Sauer'i havaya dikip "Allahüekber" diye çığırın timlerle, Amerikan F16'ları geliyorsa, şeriatçı faşizmimizin de onun başındaki diktatörün de ancak bir karikatür olabileceğini görmemiz gerekir.

RAHAT MI OLALIM?

Peki "demek ki rahat olabiliriz" mi diyoruz? "Erdoğan ülkeyi ateşe atacak, bölgeyi patlatacak, büyük bir ateşin kıvılcımını çakacak bir diktatör olamaz" mı demiş oluyoruz? Tehlikenin farkında olmayalım mı yani?

Sorun tehlikenin yanlış yerde aranması olabilir. Alaturka Hitler'imiz, atına binmiş bir muhteris Sezar'a değil bir mayın eşeğine benzetilebilir ancak.

Çok iyi koku alması, sezgilerinin güçlü olması, tehlikeyi gördüğü anda yolunu değiştirmeyi becermesi... En olmadık provokasyonlarla kendine mayın tarlasında yol ararken, gerek gördüğünde onursuzca çark edebilmesi... Kendisini var eden, bir "Bonapartes" karikatürüne yol veren ihtiyaçları görüp, elinden geldiğince karşılık verirken, sonunu hazırlayan riskleri de fark edebilmesi...

Bu "yetenekler"le ayakta duran alaturka Hitler'imiz, kendi kaderini hiçbir zaman kendi elinde tutmuyordu. Bundan sonra bu hiç mümkün değildir. Tehlike, bu adamın vereceği kararlarda değil, kendini alet ettiği emperyalist operasyonlardadır.

Alaturka Hitler, ülkemizin büyük utancısıdır. Başımızın belasıdır. Bir diktatörün ve hatta örneğin Hitler'in kafa yapısını taşıdığı doğrudur. Ve mutlaka komünistlerin hedefine yerleşmiştir. Sadece taşıdığımız onur duygusu bile bunun için yeterli.

Ama eğer karşımıza bir "korlu nesnesi" olarak çıkarılacaksa, "faşizme karşı birleşik" diye başlayan yollara süreceksene bizi, ancak "sakin olun" diyebiliriz. Biz bu alaturka Hitler'le başa çıkarız. Kendini, düzenle hesaplaşmaya kurgulamış bir hareket bunu yapar. Faşizm tehlikesine karşı bizzat bu yarattığı bize hediye eden aslan sosyal demokratlara, onunla her türlü pazarlığa açık olduğunu her fırsatta duyuranlara, yeri geldiğinde AB'ye, ABD'ye sarılmamız gerektiğini savunabilen körlükle ve basiretsizlikle başa çıkmak...

Galiba o biraz zaman alacak.

■ Mehmet Kuzulugil

Hitler'den Erdoğan'a bir

ERDOĞAN'IN "DİL SÜRÇMESİNİ" PEK ÖNEMSEMİYEN BRÜKSEL'İN VE WASHINGTON'UN, BU KONUDA BİR DÖNEM SADDAM'A VERDİĞİ AVANSI ŞİMDİLERDE ERDOĞAN'A VERMEYİ SEÇTİĞİNİ GÖSTEREN EMARELER VAR. AMA, EMPERYALİST MERKEZLERDEN ALDIKLARI GİZLİ-AÇIK DESTEKLERE RAĞMEN HITLER, SADDAM, KADDAFİ, HATTA MÜBAREK, İKTİDARA HİÇ DE ÖYLE SEVİMLİ BİR BİÇİMDE VEDA ETMEDİLER.

Hitler Almanya'sının işlek bir başkanlık sistemine iyi bir örnek oluşturduğu ifadeleri ajanslara düşer düşmez, "Dervişin fikri neyse, zikri de odur", "Bilinçaltını döküverdi işte", "Ağzından baklayı çıkardı" yorumları özellikle Avrupa'daki sosyal medyada yer almadı değil. Elbette küçük çapta bir şaşkınlık yaşandı. Ama ağzından çıkanı duymadığı için mevcut "tüccar imam birikimiyle" yine kaş yapayım derken göz çıkararak, dolayısıyla Hitler'in devlet başkanlığını övücü bir pozisyon aldığını fark etmeyen Recep Tayyip Erdoğan, Avrupa Birliği'nin üst katlarında pek öyle sert bir tepkiyle karşılaşmadı. Sadece ikinci derecede sorumlu bir-iki politikacı, medyada da tek tük yorumcular bu densizliğe "yasak savma kabilinden" değinip tepki gösterdiler. Ama bunlar da ana akım medyada fazla öne çıkarılmadı.

İŞLERİNE GELİNCE...

Hitler Almanya'sını hayırhah gösteren skandal bir benzetme, birkaç gün içinde hasıraltı edilebildi. Suudi barbarlığını stratejik ortak sayan AB demokrasisi ve AB demokratları için bu tutumun şaşırtıcı bir yanı olmaması gerekir. Öyledir. AB, özellikle de 1 Kasım seçimi arifesinde kendisine koltuk çıkan ve bu sayede sığınmacı akınının Türkiye'de depolanmasını 3 milyar avro karşılığı garantiye aldığı söylenen Angela Merkel "doktrini", Erdoğan'a toz kondurmamayı sürdürüyor. Yine de Avrupa ve Alman siyaset sınıfının Hitler destekçisi ifadeleri geçiştiren bu tavrı, Türkiye'nin paramparça geleceğiyle ilgili bir mesaj da vermiş kabul edilebilir: Küçülen Ankara'ya bir Hitler karikatürü otursa da Berlin-Paris-Brüksel hattında pek kimse tedirgin olmayacak. Biraz uzak duracaklar, ama işlerin öyle yürümeye de engel olmayacaklar. Finans oligarşisi, küresel sermaye, böyle makyaj hatalarını fazla abartmıyor.

Tabii tersinden gelişmeler de oluyor. Örneğin Polonya (Jaroslaw Kaczynski ve PiS) ile Macaristan'ın (Victor Orban) iktidardaki milliyetçilerine karşı AB ricalı, şu sıralarda hiç öyle geçiştirici demeçler

vermiyor. Hükümrancılık hakları veya ulusal egemenlik talepleriyle Berlin'i tedirgin eden hükümetler ve siyasal örgütler hedefte. Şaşırtıcı bir endişe yayılıyor. Angela Merkel'in kemer sıkma ve sınır bitirme politikalarıyla, sadece kendi bütçelerini kurma özgürlüklerini değil, siyasal sınırlarını koruma şansını da yitirdiklerini gören, dolayısıyla bu tutuma karşı cephe alan ve finans oligarşisini ciddi biçimde tedirgin eden Doğu Avrupa'nın sağcı hükümetleri ya da iktidara aday sağcı partileri, Berlin hegemonyasındaki AB'yi gerçekten sarsıyor. Emperyalist sistemin sağcılarını birbirlerinin ayağına basarak yol almaya çalışıyor. Brüksel-Berlin hattını, Ukrayna'da Hitler'in kasabı Bandera'yı sokak gösterileriyle ve en üst düzeyde katılımlı ananlar veya Hitler'de işlevsel bir başkanlık sistemi görenler değil, devletlerin hükümrancılık haklarını neoliberal AB'ye karşı dile getirenler telaşlandırıyor.

Dolayısıyla Erdoğan ve tayfasının AB'ye yönelik şantajları 2008'den beri bir türlü kapanmayan kriz yarısı nedeniyle sineye çekiliyor. Erdoğan'ın tam bir şantajcı olduğunu Başbakan Angela Merkel ve onun sosyal demokrat yardımcısı Sigmar Gabriel de biliyor elbette. Ancak bu açıklıkla ifade etmeleri gerekmiyor. Onların söyleyemeyeceğini şu günlerin en parlak tarihçilerinden biri söylüyor. Almanya'yı dünya ölçeğinde daha etkin bir rol oynamaya çağıran "aydınlar" arasında yer alan bu devlet yanlısı tarihçi Prof. Dr. Herfried Münkler, ki "asimetrik savaş teorisyeni" olarak uluslararası bir şöhrete sahiptir son birkaç yıldır, geçen yılın son günlerinde sahiplerinin aklından geçenleri açıkça dile getirdi. Bir İsviçre gazetesine yaptığı açıklamalarda, Münkler, Erdoğan Türkiye'sinin sığınmacı kitlelerini bilerek Avrupa'ya gönderdiğini, böylece AB'den para ve siyasal tavizler koparmayı başardığını savundu. Gerçekten de AB içinde "çok verimli titreşimler yaratacağını" bizzat deneyerek görmüş Erdoğan Türkiye'sinin veya Türk siyaset sınıfının, AB'den kendisine hiçbir zarar gelmeyeceğinden emin olduğu anlaşılıyor.

Time dergisinin "Erdoğan'ın yolu" kapağına Haziran Direnişi sırasında Gezi Parkı'nda yapılmış olan montajda "Erdoğan'ın yolu veya otoyol" yazıyor.

Erdoğan'ın ağzından kaçırdukları, fikri ve zikri arasındaki paralellikler, kurduğu diktatörlükte Türkiye halkına reva görülen barbarlık, AB başkentlerinde şu sıralarda kolayca göz yumulan etkinlikler arasında sayılıyor. Almanya Avrupa'sının önde gelen devlet yetkilileri, bu dil sürçmesinden yararlanmayı belki de bu nedenle düşünmediler. Fakat özellikle 2015'te sadece Almanya'da 1.1 milyonu geçtiği açıklanan en son sığınmacı kabileleriyle İslamcılık tehdidini daha yakından hisseden sokaktaki AB'li, Erdoğan'ın bu sözlerini içeren haberleri, "adam bayağı tehlikeli" yorumlarıyla sineye çekmiş oldu.

Sonunun pek iyi olmayacağı duyusuna kapıldığı anlaşılan ve ilk derdi çok yetkili bir devlet başkanı kimliğiyle cumhuriyetçi kazanımlardan geriye kalan son birkaç parçayı da gömerek Türkiye'yi yerle yeksan etmek olan bu İslamcının, akli melekelerinin pek güvenilir olmadığı, emperyalist başkentlerin kayıtlarına girmiş sayılmalıdır.

BENZERLİK NEREDE?

Ama aynı akıllara şu gelebilir: Var mı gerçekten bir benzerlik?

Kuşkusuz, "Hitler Almanyası" ile bugün veya gelecekteki "Erdoğan Türkiye'si"nin birbirine benzediği söylenemez. Bu, sadece aradaki 80 yıllık bir mesafeye bakılarak söylenmiş değildir. Bu

yol mu var?

mesafeden ve tarihsel verilerin içerdiği nicel birikimden arındırıldığında, iki politikacının irrasyonel ve ağır metafizik ısrarcılıkları dışında pek bir benzerlikleri bulunmuyor. Aynı suçları, aynı ölçekte işlemeleri mümkün değil. Hitler ve zamanı yinelenemeyeceği için, bu böyle. Tarihin kaydettiği en büyük barbarlığın ve karşılaştırılmaz bir insanlık suçunun sahibi Nazi Almanyası, aradan 80 yıl geçse de, bugünkü Türkiye'nin ulaşamayacağı kadar büyük uçurumların ve acımasız birikimlerin ülkesiydi.

Dünyanın en büyük emperyalist gücü olmaya soyunan ve bu nedenle diğer emperyalist güçlerce Sovyetler Birliği'ne saldırmasına göz yumulan Hitler Almanyası, sadece içeride bütün halkın desteğine değil, tarihte eşine pek sık rastlanmayacak ölçekte ve bir anda büyüyen bir emperyalist ekonomiye de dayanıyordu. Hitler'in kendine güveni, acımasız bir savaş endüstrisinin türeydi. Nitekim 5 Aralık 1940 tarihli, yani SSCB'yi yakıp yıkacak olan Barbarossa harekâtına altı ay kadar bir süre kalmışken yaptığı değerlendirmelerde, sadece Türkiye ve komşuları yer almıyordu. Hitler, o notlarda, savaş endüstrisindeki hızının da etkisiyle dünyayı ateşe verebilecek ve en öne geçebilecek bir güçte hissediyordu kendisini. Hans-Adolf Jacobsen'in 1977 tarihli "Der Weg zur Teilung der Welt" kitabında yer alan

bu notlarda, Hitler, "Günümüz hava savaşı bize çok büyük maliyetler getirmez. Malzeme ve personel topluyoruz. Mayıs-Haziran aylarında yeni modellerimizin ilk serileri çıkacak. Bunlar batıya yönelecek. Daha eski tiplerinse Rusya'ya karşı kullanılması gerekir. Havadaki durumumuzun kabul edilebilir konumda olmasının önkoşulu, kara harekâtının hızla ilerlemesidir" diye düşünüyor. Böyle bir ekonomik güç, metafizik vurgunu yemiş Erdoğan ve takımı için bile hayal falan olamaz.

Hayal bile olamaz, çünkü son dönemde ABD'den ağır darbeler alan ve dünyanın en büyük otomobil markası olmasına ramak kalmış Volkswagen'in tarihi bile bunun imkânsızlığını gösteriyor. Nazi Almanyasında kurulan ve "federal" bir Almanya'da da dünyanın en büyük markalarından biri konumuna yükselen Volkswagen'i uzaktan da olsa andıran herhangi bir Türk markası var mı? Bunlar gerçekten ham hayal.

OLMAYACAK DUA

Ancak başka bir şey var: Nazizm ve Hitler, Alman sağının ve burjuvazisinin elinden milliyetçiliği çekip almış oldu. Gerçekten de Almanca konuşulan topraklarda açık ve saldırgan Alman milliyetçiliği üzerinden sağcı olmak, politika yapmak 1945 sonrasında mümkün değildi. Bu eğer bir kazanımsa, bu

**BATININ HİTLER
DESTEKÇİSİ
İFADELERİ
GEÇİŞTİREN TAVRI,
TÜRKİYE'NİN
PARAMPARÇA
GELECEĞİYLE
İLGİLİ BİR MESAJ
OLARAK DA
OKUNABİLİR:
KÜÇÜLEN
ANKARAYA
BİR HİTLER
KARİKATÜRÜ
OTURSA DA
BERLİN-PARİS-
BRÜKSEL
HATTINDA PEK
KİMSE TEDİRGİN
OLMAYACAK.**

kazanımın asıl sahipleri 27 milyon ölü ve 60 milyona yakın sakat veren Sovyetler Birliği halklarıydı. Fakat Alman sermayesinin elinden alınmış bu silah, kısa bir süre sonra eşine rastlanmamış ve sosyalizmi Avrupa'dan kazıyacak bir silaha dönüşebildi. Sosyal bir demokrasi komünizmle çok daha etkili mücadele edebiliyordu, bunun sonuçları 1989-90'da alındı.

Erdoğan ve her kesimden destekçisinin trajedisi başka yerde. Olmayacak duaya amin diyorlar ve AB'nin şehirlerin kuşatılıp halkların katledilmesine hiç ses çıkarmayacağından emin görünüyorlar. Erdoğan'ın "dil sürçmesini" pek önemsemeyen Brüksel'in ve Washington'un, bu konuda bir dönem Saddam'a verdiği avansı şimdilerde Erdoğan'a vermeyi seçtiğini gösteren emareler çoğaldı. Bütün hesapları yanlış bir siyaset sınıfı, emperyalist merkezlerin kendisine mecbur olduğuna, mülteciler konusunda Merkel ziyareti ve Hitler'li ifadelerin hasıraltı edilmesiyle bir kez daha inanamış gibidir. Benzemezlikleri bir yana, Batı'dan bu tür pohpohlamaları siyasi hayatlarında başka alanlar da oldu: Emperyalist merkezlerden aldıkları gizli-açık desteklere rağmen Hitler, Saddam, Kaddafi, hatta Mübarek, iktidara hiç de öyle sevimli bir biçimde veda etmediler.

■ Osman Çutsay

Hendekte müzakere savaşları

DÜNYA BUGÜNE KADAR SAVAŞLARA ÖNLEM YA DA ÇÖZÜM OLARAK MÜZAKERELERE ŞAHİT OLURKEN, BU SEFER MÜZAKERELERİN SAVAŞINI YAŞIYORUZ. TARAFLARIN MASAYA DAHA GÜÇLÜ OTURMASI İÇİN DEĞİL AMA, ZATEN MASADA OTURAN TARAFLARIN SÖZÜNÜN GÜÇLENMESİ İÇİN SÜRDÜRÜLEN BİR SAVAŞI...

Son süreçte bölgede yaşananların kısa geçmişine bakalım olursak 6-7 Ekim 2015 Kobanê eylemlerinden başlayabiliriz. Kobanê'de yaşananların ve IŞİD'e Türkiye'nin "gizli" desteğinin akabinde, insanlar bölgenin tüm yerelliklerinde ayağa kalkmış sonrasında da peşmerge güçleri Türkiye'den "çoşku" bir karşılamayla Kobanê'ye geçmişti.

Sokak eylemlerinin arttığı o dönemde tekrar tartışılan müzakere masası ve "barış süreci" Türkiye'nin IŞİD'e ve PKK noktalarına yaptığı hava saldırılarıyla başka bir evreye girmişti. Diyarbakır'dan kalkan uçaklar, bir yandan IŞİD'e bağlı noktaları bombalarken diğer yandan da Kandil'deki çoğu sivil olmak üzere Kürt yerleşimlerini hedef alıyordu.

Süreç Suruç patlaması ve Ceylanpınar'da iki polisin evinde öldürülmesi sonrasında sıcak çatışma dönemine evrildi.

Suruç'un ardından Ankara patlamasıyla seçimlere kadar ateşkes moduna tekrar geçen taraflar 1 Kasım seçimlerinin ardından tekrar aktif çatışma sürecine başladı. Bu sefer çatışmalar kent merkezlerinde ve 2012'de ilk kez gündeme gelen "hendek savaşları" ile benzer biçimde devam ediyor.

Silvan, Cizre, Nusaybin, Dargeçit ve Sur belediyelerinde yoğun olarak hissedilen savaşın yanında Öz Yönetim ilanları da taraflar arasında bir koz olarak kullanılıyor. Kürt Siyasi Hareketi (KSH) hendekleri ve Öz Yönetim ilanını savaşın sonucu olarak tariflerken AKP ise savaşa hendekleri sebep gösteriyor.

AKP'liler hendekleri bir terör faaliyeti olarak tariflerken Kandil ise hendek savaşlarına Mekke'de Muhammed dönemindeki örneklerini göstererek meşruluk sağlama arayışında. Şimdilerde ise Demokratik Toplum Kongresinin iki gün süren olağanüstü buluşmasının akabinde ilan edilen Demokratik Özerklik tartışmaları gündemde. Tabii anayasa başlığıyla beraber.

Öte taraftan tüm bu yaşananlara, kayıplara, ölümlere ve felaketlere rağmen iki tarafın da, sanki savaşın tarafları değilmişler gibi, müzakere çağrılarına şahit oluyoruz.

25'i kadın, 44'ü çocuk olmak üzere yüzlerce insanın hayatını kaybettiği çatışmalar yaşanırken HDP'li vekil Altan Tan meclise tekke ve zaviyelerin açılması için öneride bulunuyor, Selahattin Demirtaş Rusya'da Kürt işadamları derneği açılışına katılıyor, çatışma meydanlarının yıkımlarını sarmak içinse TOKİ görevine çağırılıyor.

SAVAŞ VE BARIŞ

Dolayısıyla çatışmalara sahip çıkan halkın etkisi güçlenirken, toplumsallığı ve yaygınlığı ise Kobanê eylemlerinin gerisinde kalıyordu.

Birkaç durumu özetleyerek kıyaslamak faydalı olacaktır.

İlki müzakere ve barış süreci. Bu sürecin yarattığı kavram karmaşası, barış sürecini çatışmasızlık olarak lanse ettiği için bugün yaşananlara savaş gözüyle bakanların sayısı azalmış durumdadır. Bundan dolayı, halkın barışa olan umudu, savaşa karşı mücadelesinin önüne geçmiştir. Geçmiş dönemlere kıyasla insanların direnmek yerine kenti terk etmelerinin oransal olarak fazla olmasının nedenlerinden birisi de bu.

İkincisi ise müzakere sürecinin direnişi soğurmasıdır. Buradaki asıl mesele bu direnişin politik düzlemde soğurulmuş olmasıdır. Müzakereler sürecinde AKP'nin belki de yaptığı en kritik müdahale savaştan bıkmış bir halkın gündemine barış söylemiyle girebilmesidir. Siyasal alanda AKP ile yarışır önerilerde bulunan HDP, cuma tatili fikrine destek çıkarken, dolayısıyla direnişe de heyecan katmıyor. Bir elde güvercin diğeri silahla masaya oturulmuyor. 2010 yılından önce, yani müzakere ve barış süreci söylemleri henüz gündelik hayatın belirleyeni değilken yaşansaydı bu acılar, tepkiler ve

protestoların boyutu daha farklı olacaktı.

Üçüncü mesele ise AKP'yi geriletme fikridir. Bu derginin okurları, Haziran ve Kasım seçimlerinde umudu sandıklarda görmedikleri için seçim rüyalarından da hayal kırıklığı ile uyanmamıştır. Bu nedenle belki de AKP'yi sandıkta geriletme fikrine dair çok da bir şey söylemenin manası yok diye düşünüyorum. Ancak bir şey daha; AKP'nin bu savaşı 7 Haziran seçimlerinin ardından sözümona gerilediği o günlerdeki yaptığı YAŞ atamalarıyla sürdürdüğünü de eklemek gerekir. Yani süregiden bir savaş, AKP'nin en zayıf olduğunun düşünüldüğü bir dönemde hayata geçirilmiştir.

Son olarak, HDP'ye verilen Batı'daki oylar. Bu oyların ardından hendeklere destek arayan HDP'liler bekledikleri desteği bölgeye yansıtamamışlardır. Vekil sayısını ikiye katlayan HDP, güvenli bölgelere girememiş, Meclis gücünü kullanamamıştır. Müzakere bir yanıyla, 2 Kasım akşamı Demirtaş'ın sonuçlar için "saygı duyuyoruz" açıklamasının kendisidir. HDP'ye verilen oylar direniş değil sürecin getirisine, dolayısıyla da çatışmasızlık olarak sunulan döneme gitmiştir.

Dünya bugüne kadar savaşlara önlem ya da çözüm olarak müzakerelere şahit olurken, bu sefer müzakerelerin savaşını yaşıyoruz. Tarafların masaya daha güçlü oturması için değil ama zaten masada oturan tarafların sözünün güçlenmesi için sürdürülen bir savaş. Ezcümle devlet dün olduğu gibi bugün de egemenlerin çıkarları doğrultusunda müdahalelerde bulunuyor. Bir yandan vururken diğer yandan da Barzani ittifakını konuşuyor. Peki, Barzani, masanın diğer tarafı kimin çıkarlarını savunuyor?

Düzen Kürtler için savaştan, katliamdan, sömürden başka bir çözüm sunmuyor. Düzen değişmeden de senaryo değişiyor.

■ Özkan Öztaş

ASIL MESELE BU DİRENİŞİN POLİTİK DÜZLEMDE SOĞURULMUŞ OLMASIDIR. MÜZAKERELER SÜRECİNDE AKP'NİN BELKİ DE YAPTIĞI EN KRİTİK MÜDAHALE SAVAŞTAN BIKMIŞ BİR HALKIN GÜNDEMİNE BARIŞ SÖYLEMİYLE GİREBİLMESİDİR.

Ortadoğu'nun yeni 'kötü' eksenini:

Kanlı ittifakın yolu döşeniyor

ARALIK AYINDA YAŞANAN GELİŞMELERLE İSRAİL VE TÜRKİYE'NİN YENİDEN İŞBİRLİĞİ YAPMASININ ZEMİNİ HAZIRLANIYOR. RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN "ORTADOĞU'NUN TÜRKİYE VE İSRAİL YAKINLAŞMASINA İHTİYACI VAR" SÖZLERİ, "ORTADOĞU'YA YENİ BİR SAVAŞ MAKİNESİ GEREK" ŞEKLİNDE DE OKUNABİLİR.

İsrail ile Türkiye arasında "gizli görüşme" trafiği yeni değil. Sık sık diplomatik krizler yaşayan iki ülke, sık yapılan "gizli görüşmelerle" ilişkilerini sürdürüyor. Kasım 2012'de Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Feridun Sinirlioğlu, İsrail Başbakanı Benjamin Netanyahu'nun özel temsilcisi Yosef Chiechanover ile Cenevre'de gizli görüşme yapmıştı. Yine Sinirlioğlu'nun İsraili mevkidaşı Dore Gold'la da temasları olmuştu.

Geçtiğimiz ayın ikinci yarısında İsviçre'de yapılan görüşmeleri öncekilerden ayırsa, Sinirlioğlu'nun bu defa Mossad'ın başına geçmesi planlanan Yossi Cohen'le görüşmesi oldu. Görüşmeler "gizli" de olsa, daha önceki bileşimlerin diplomasi ağırlıklı olduğunu not edelim.

Görünüşe göre, 2010'dan sonra ilişkilerin giderek gerilmesi sürecinde Türkiye'nin ortaya koyduğu "şartlar" konusunda son tartışmalı başlık olan Mavi Marmara mağdurlarına tazminat başlığında da İsrail adım atacak. Türkiye'nin davalardan vazgeçeceği ve diplomatik ilişkilerin seviyesinin yükseltileceği kaydediliyor. Bununla birlikte Türkiye Hamas'la ilişkilerini daha "formal" sınırlara çekecek.

Türkiye ve İsrail'in yeniden yakınlaşmasının asıl ve önemli gerekçesini Rusya krizi ve buna paralel olarak bölgede ortaya çıkan yeni dengeler oluşturuyor. Anaakım haber ajansları anlaşmaya paralel İsrail doğalgazının Türkiye'ye ihracatının gündemde olduğunu bildirirken böylece Türkiye'nin Rusya'ya bağımlılığının azalacağı yönünde yorumlar da yaygınlaştı. Doğalgaz tartışmasıyla perdelense, yeni uluslararası siyasi ortamda Türkiye-İsrail ilişkilerinin bölgede nasıl saldırgan bir siyasi ittifaka yöneleceği. En açık yorumlarda Türkiye'nin yeni bölge dengeleri kurulurken yalnız kaldığı ve bunu gidermenin yolunu da İsrail'e "geri dönüşte" bulduğu dillendiriliyor.

TÜRKİYE NASIL GÖZE ALDI?

Türkiye'nin İsrail'le gerilimi yükseltmeyi göze alıştı, 2010 sonrasındaki bölgesel tercihleriyle ilişkili olarak gelişti. Gerilimin kronolojik tarihi daha geriye de gitse, ilişkilerin "sürekliliği" düşünüldüğünde asıl dönüşümü Mavi Marmara operasyonunun tetiklediğini söyleyebiliriz. Tam da bu tarihlerde, Türkiye'nin

**TÜRK DIŞ
POLİTİKASININ
OSMANLI RÜYASI
MI İYİYDİ, YOKSA
YENİ(DEN) İSRAİL
İTTİFAKININ
GÜNDEMİ
GELMESİ Mİ İYİ?
BU İKİLEMİ "KIRK
KATIR KIRK SATIR"
DİPLOMASİSİ
OLARAK
ADLANDIRABİLİR
VE BİR KENARA
KOYABİLİRİZ.**

Hakan Fidan'lı "Osmanlı" senaryolarının yürürlüğe girdiğini biliyoruz. Aynı Türkiye Arap Baharı'na Müslüman âleminin lideri RTE ve "büyük bölgesel vizyona sahip" Ankara kurgusuyla girdi. Libya'daki "görünmez" tecrübe ve Türkiye'nin yeni rolü konusunda "becerisini" kanıtlaması, Suriye misyonunu getirdi. AKP ve Recep Tayyip Erdoğan için büyük bölgesel iddianın yolu Suriye'den geçiyordu.

Suriye'deki yenilgi bu yüzden bir türlü kabul edilemedi ve AKP iktidarının bu konudaki ısrarı da temelsiz değildi. Nitekim 2013-14 döneminde ABD'nin tüm zorlamaları ve bölgesel tehditlerin yakıcı hale gelmesine rağmen Ankara Suriye'de şansını zorlamaktan vazgeç(e)medi. ABD tüm bu süreç boyunca Türkiye'nin İsrail'le ilişkilerini düzeltmesi konusunda da telkinlerde bulundu. Ankara'ya ancak yeni Rusya dengesine yanıt verme ihtiyacı ortaya çıktığında İsrail masasına geri döndü. Bugünkü tablonun açıklaması burada.

Gazze... ya da Müslümanlık? Doğu Kudüs ve Batı Şeria'da "bıçak intifadısı" olarak tanımlanan bir ayaklanma yaşanıyor ve konunun bunlarla ilgili olmadığı açık. Öte yandan, Osmanlı iddialarını belirsiz bir süre geri çekmesi gerekecek

olan AKP iktidarının bu konuları da bir süre rafa kaldırmasında herhangi bir tuhafılık olmayacaktır.

KIRK KATIR KIRK SATIR

Türkiye ve İsrail ittifakı, Kuzey Irak'taki Kürdistan Bölgesel Yönetimiyle birlikte yeni projeleri (projelerin kendisi yeni olmasa da gündeme getirilmesi "yeni" olacağından) de gündeme getirecektir. Son dönem Suudi Arabistan ve Fransa'nın da çeşitli biçimlerde bu eksenin parçalarını oluşturduğunu; Suudi Arabistan'ın İsrail'le yürüttüğü gizli diplomasi üzerinden bir dizi saldırgan projenin hayata geçirildiğini de biliyoruz. Özetle savaşın Ortadoğu'da Türkiye yeni bir ittifak zincirine yönelirken daha "saldırgan" bir yönelime dahil oluyor.

Türk dış politikasının Osmanlı rüyası mı iyiydi, yoksa yeni(den) İsrail ittifakının gündeme gelmesi mi iyi? Bu ikilemi "kırk katır kırk satır" diplomasisi olarak adlandırabilir ve bir kenara koyabiliriz. Düzen siyasetinde, başka bir alternatifin gelişme şansı bulunmuyor. Ancak bu, savaş siyasetinin alternatifsiz olduğu anlamına gelmiyor.

■ Gamze Erbil

2016'da fay hattına yerleşmek

2016 YILINDA İŞÇİ SINIFINA VAAT EDEBİLECEKLERİ HERHANGİ BİR POZİTİF ARGÜMAN KALMADI: NE SENDİKALAR, NE ILO STANDARTLARI, NE AB NORMLARI... İŞTE BU YÜZDEN BU FAY HATTINA YERLEŞMEK GEREKİYOR. ADRESİN İSE İŞYERLERİ OLDUĞU BİR SIR OLMASA GEREK.

2015 yılında sermaye egemenliğinin en acımasız hallerine tanık olduk. Patlayan bombalar, operasyonlar, katliamlar... Geride bıraktığımız yılın tarihe karanlık bir yıl olarak geçeceği kesin.

Bu karanlıkta 15 yıllık AKP iktidarının sorumluluğu büyük. Ancak Erdoğan ve ekibinin yaptıklarında, onları yaratan zemini unutmak, AKP'ye her seferinde can veriyor. O zemin kapitalizmdir. Sermayenin dizginlenemez kâr hırsıdır.

Türkiye'de sermaye sınıfı egemenliğini, Bilal oğlanın IŞİD petrolüyle yaptığı konvoyun Koç'un rafinerisine ulaştığı yolda tahkim ediyor. 2015 yılında sermaye, bu su katılmamış gericilikle iktidarını sürdürdü.

Karanlık sadece bu yolda değil. Hız kesmeden devam eden iş cinayetlerinde, aldığımız aspirine bile katkı payı ödemek zorunda bırakıldığımız paralı sağlık hizmetinde, gittikçe gericileşen ve piyasaya açılan eğitim sisteminde, sürekli borç içinde devam eden yaşam döngüsünde.

Karanlığa işaret etmek, umutsuzluk yaymak anlamına gelmiyor elbette. Ama bu şebekenin yarattığı ülke gerçekliğini de iskalamamak gerekiyor. Ümit ise başlı başına devrimci bir kavram artık.

Ama 2016'da elimizde "umut etmekten" daha fazlası olduğunu söylemeliyiz. Çünkü AKP iktidarı 2015 karanlığını 2016'ya devrederken kimi fay hatlarını da beraberinde taşıyor. Anayasa değişikliği, başkanlık sistemi, Rusya'nın da dahil olduğu Suriye savaşı, Kürt sorunu ve daha fazlası yeni yıla gerilimi birikerek devrolan gündemler arasında yer alıyor.

PİYASA-GERİCİLİK İŞBİRLİĞİ

Gerilimin biriktiği bir başka nokta daha var. 15 yıllık AKP iktidarı pratiği, siyasal rejim ile emek rejimi arasında mutlak bir uyum olduğunu tartışmaya yer bırakmayacak ölçüde ortaya koydu. Bu uyum aynı zamanda AKP-sermaye birlikteliğinin harcı oldu. Her türlü sınırın zorlanarak emek sömürsünün derinleştirilmesi, ortaklığını son güne kadar sürdüreceği olan yegane başlık olma özelliğini koruyor. 2016'da AKP yolu temizlemeye, sermaye de emeğe yüklenmeye devam edecek.

2015'te emek ile sermayenin doğru-

dan kapıştığı örnekler de bunu doğruluyor. Camda ve metalde ertelenen grevler, kamu işçi kesimi ve devlet memurları için yandaş sendikalarla oldubittiyeye getirilen çerçeve sözleşmeler, birçok işkolunda geçmişte iki yılda bir yapılan grup sözleşmelerinin üç yıla çıkarılması, işten çıkarmalar, günde en az dört ortalamaya sabitlenmiş iş cinayetleri bu örnekler arasında öne çıkarlar.

Bu kadar yüklendiğinde mutlaka bir yerden hava deliği açmak zorundasın. Ne kadar hava verdiği tartışılır ama 1 Haziran seçimlerinden önce bir dizi devlet kuruluşunda taşeron işçilerinin kadroya alınması, kalanlar için sendikalaşma konusunda bir dizi kolaylaştırıcı düzenlemeye gidilmesi, asgari ücretin ve emekli maaşlarının her yılki olağan sefilliğin bir tık üzerinde artırılması bu

tedbirlere örnek olarak verilebilir.

Kadroya alınanların aslında yıllarca yasaya aykırı bir şekilde taşeron işçisi olarak çalıştırılmış olmaları, kalanlara verilen sendika hakkıyla aslında arka bahçe Hak-İş'in daha da güçlenmesinin amaçlanması, asgari ücretteki artışın neredeyse yarısının yurttaşın sırtından karşılanması ise pek dillendirilmiyor. Sermayenin temiz havası bile emekçilere zarar veriyor.

YENİ GÜNDEMLER

Şimdi bu başlıkta yeni yılda sermayenin yeni gündemleri var. Kıdem tazminatı, işçi kiralama, devlet memurlarının güvencesinin kaldırılması, esnek çalışma biçimlerinin çeşitlendirilmesi gibi 7 Kasım seçimlerinin ardından açıkça dile getirilen birçok başlık, işçi sınıfını güvencesiz çalışmanın da gerisine taşıyacak. Bu çalışma rejiminin toptan kuralsızlaşması anlamına geliyor. Bu bir fay hattı ve işçi sınıfının çok daha fazla sıkışmasına neden olacak.

İşte bu fay hattına yerleşmek gerekiyor.

Burada biriken gerilimin boşaltılabileceği bir kanal ise bulunmuyor. Sermaye sınıfı, AKP'nin topluma haddinden fazla yüklenmesinin yarattığı gerilimi nasıl kapitalizm içi başka bir çözüme taşımakta sınıfta kaldıysa, bu alanda da benzer bir durumla karşı karşıya. Bir yanıyla sermayenin çaresizliği diyebiliriz buna. 2016 yılında işçi sınıfına vaat edebilecekleri herhangi bir pozitif argümana sahip değiller. Ne sendikalar, ne ILO standartları, ne AB normları... Sermaye, kendi sınırsız kâr güdüsüne karşı işçi sınıfını kısmi de olsa koruma altına alacak denge araçlarını geçtiğimiz on yıl içinde tamamen kadük hale getirmiş durumda.

İşte bu yüzden bu fay hattına yerleşmek gerekiyor. Adresin ise işyerleri olduğu bir sır olmasa gerek. Emek ile sermaye arasındaki gerilim bahsettiğimiz başlıklarda birikecekse sarsıntının üretim ve hizmet alanlarında olması beklenir. Müdahale orada varsan yapılabilir, yoksan bina çöker, gerilim boşalır, üstüne yenisi çok hızla inşa edilir. Bunun en somut örneği geçen yıl onlarca fabrikaya yayılan metal eylemleridir. Orada yıkılan da var, yeni seneyi direnişle karşılayan da.

Ama bu da yetmez. Sermayenin işçi sınıfı karşısında en büyük zırhının ideoloji ve siyaset alanında olduğunu unutmamak gerekiyor. İşçi sınıfının tercihlerini hâlâ ekonomi değil, ideoloji ve siyaset belirliyor. Buna teslim olmamanın ise tek bir yolu var: Sınıfsal pozisyonu net bir politik çerçeveye sahip olmak ve düzenin sınıf üzerinde yarattığı ideolojik deformasyonla kavga etmekten çekinmemek. Bu aynı zamanda her türlü kuyrukçuluğun ilacı, işçi sınıfına öncülüğün de ön koşuludur. Zira sözünü ettiğimiz fay hattında kuyrukçuluk ölüm getirir, öncülük mevzi kazandırır.

Fay hattında gerilim birikiyor.

Asgari ücretten işçiye ne kaldı?

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun 30 Aralık'ta gerçekleştirdiği son toplantısında 2016 yılı için uygulanacak asgari ücret net 1300 TL olarak belirlendi. Komisyonunda, öneriyi sunan hükümet cephesi ile işçi tarafını temsil eden Türk-İş kararı onaylarken, patronları temsil eden TİSK ret oyu kullandı.

Asgari ücretin artırılacağına konuşulmaya başlanmasından bu yana bu konudaki huzursuzluğunu dile getiren sermaye tarafı, yapılacak artışın işsizliğe, istihdama, genel ücretler düzeyine etkisinin olumsuz olacağı üzerinden hükümete sopa göstererek mevcut artışın kendilerine maliyet olarak yansımaları en aza indirmeye çalıştı.

Patronların bu tehditleri sonrasında başbakan yükü iş dünyası ile paylaşacaklarını belirtmişti. Nitekim öyle de oldu ve Çalışma Bakanı Süleyman Soylu ortaya çıkan ek maliyetin yüzde 40'ını karşılayacaklarını açıkladı. Her asgari ücretli başına 274.95 TL olan ek maliyetin 110 TL'si Hazine'den karşılanacak. Patronlar ise bu "paylaşımı" yeterli görmedi.

TARTIŞMALAR DEVAM EDECEK

Asgari ücretin belirlenmesiyle tartışmalar son bulmuş değil. Yapılan yüzde 30'luk artışla birlikte, gelir vergisi dilimleri, asgari ücrete yapılacak artış göz önünde bulundurulmaksızın güncellendiği için asgari ücretle çalışanlar Ekim ayında yüzde 20'lik ikinci gelir vergisi dilimine girecek ve net asgari ücret 70 TL düşecek. Vergi dilimleri hesabında bir değişiklik yapılmadığı takdirde asgari ücret, tüm yıl için değil, Ekim ayına kadar net 1300 TL olacak. Bu, 1300 liralık asgari ücretin içinde asgari geçim

indiriminin de bulunması "kötü sürprizinden" sonra ikinci gol olarak nitelenebilir.

Bir diğer konu ise kıdem tazminatı hesabı. Başbakan yardımcısı Lütfi Elvan, kıdem tazminatı konusunda uygulanacak yeni modelin Şubat sonunda mecliste tartışmaya açılacağını belirtti. Patronların bu konudaki ortak düşüncesi, kıdem tazminatı hesabı yapılırken 1300 lira net ücretin değil yüzde 30'luk artış olmasaydı yapılacak rutin artış sonucunda 1120 lira olacak net asgari ücret tutarının dikkate alınması gerektiği yönünde. Komisyonun kararı açıklamasından bir süre önce Türk-İş yönetimi de kıdem tazminatı konusunda işverenlerin kaygısını paylaştıklarını, devletin bu yükü de üstlenmesi gerektiğini belirtmişlerdi.

ZAMLAR ÜCRET ARTIŞINI SOLLADI

Tüm bu tartışmalar sürerken bir yeni yıl klasığı olarak 2016 yılına da zamlarla girdik. Hükümet sigara ve alkol üzerinden aldığı vergi oranlarını artırırken, cep telefonlarının ilk satışından alınan vergi de yüzde 33 artışla 120 liradan 160 liraya çıktı. Elektrik fiyatları yüzde 6,8 oranında arttı. Alkollü içecekler ile tütün ve tütün ürünleri üzerinden alınan vergi oranları enflasyon oranının üzerinde arttı. Motorlu taşıtlar, damga, çevre ve temizlik vergileriyle; pasaport ve ehliyet harçlarına, köprü ve otoyol geçişlerine de zam yapıldı. Trafik cezalarına da yüzde 5 civarında bir artış yapıldı. Yapılan son zamlar, asgari ücret artışının yaklaşık 9 milyar TL'lik maliyetinin de halktan çıkarılacağını gösteriyor.

■ Erhan Delioğlu

KEMAL OKUYAN

Erdoğan 'batı'nın

Başlıkta bir övgü yok. "Batı'dan kastettiğim de, emperyalizmin ya-tağı siyasi coğrafyadır. Emin olun, şu anda Tayyip ile güçlü emperyalist ülke liderlerinin arasındaki ilişkiyi aşk ve nefret ile tanımlamak en doğrusu. Obama'dan Merkel'e, Hollande'dan Cameron'a hepsi bir yandan bir kaşık suda boğmak istiyor, bir yandan da bizimkine derin bir hayranlık duyuyor.

Bir kaşık suyun öyküsü basit. Her şeyden önce "kibir" in emperyalist dünyada hiyerarşisi vardır. Erdoğan düzeni bozuyor, hep öne geçmeye çalışıyor, dikleniyor, ağzına geleni söylüyor. Katlanılacak gibi değil.

GÜVENİLMEZ AMA...

Daha az önemli olmayan bir sorun, Erdoğan'ın güvenilmez oluşudur. Tamam, emperyalist dünya aynı zamanda dostlukların dostluk, düşmanlıkların düşmanlık olmadığı sahte bir dünyadır ve kimse kimseye güvenmez. Ancak burada da yazılı olmayan bir hukuk işler, özgürlükleri belirleyen ekonomik, askeri, siyasi gücünüzdür, sınırları fazla zorlayamazsınız. Bu bağlamda Erdoğan'a özel olarak hiç güvenilmemektedir, çünkü paşamızın sınırlarını bilmediğinden artık herkes emindir.

Üstüne, Erdoğan öngörülemez davranışlar içine giren bir aktördür. Attığı adımların bazıları düpedüz ABD tarafından dikte edilmiş olsa da, arada sürpriz çıkışlar yaptığı açıktır. Henüz ayrıştırıyoruz belki ama toplamın verdiği fotoğraf, araya kendi üretimlerini de kakaladığını göstermekte!

Toplumun yarısında "nefret" hissi yaratması ise bambaşka bir meseledir ki düzen sahipleri için son derece tehlikelidir bu. Haziran Direnişi sırasında Tayyip'le devam etmenin imkânsız olduğuna bu nedenle kanaat getirmiş ama uluslararası dengeler imkânsız en iyi seçenek haline getirmişti. Ancak hâlâ aynı sorun var, Erdoğan büyük risk yerli ve yabancı sermaye için. Üstelik bu risk azalmadı arttı. Diktatörümüz artık uluslararası bir nefret objesi. Ona göz yumanları da içeride güç duruma düşürecek ölçüde...

E üstüne gaflarını filan ekleyin; "biz bu adamı çekmek zorunda mıyız" diye dertleniyorlardır her defasında. Küçümsemeyin bu duyguyu, siyasette insan faktörü her zaman hesaba katılmalı... Yani bafen!

Nefretin sağlam temelleri var anlayacağınız...

Aşka gelince... Daha derin!

Çünkü kapitalizm artık idare edemiyor. Henüz ortada güçlü, yükselen

bir emekçi hareket olmasa da, devrim "göz filan kırpmasa" da... Dünya düzeni düzensizlik; tek tek gelişmiş kapitalist ülkelerde bile aptallık ve manyaklık hâkim sokaklara.

Faşizmin ekonomik ve toplumsal temelleri şu sıralar her şeye rağmen zayıf olsa da, sermaye faşizmi özlüyor.

Erdoğan siyasal tarzı ile bu özleme yanıt veriyor. Yıllar önce, "Erdoğan öğretiyor" diye yazmıştım. Avrupa Birliği'ne üye bazı ülkelerin AKP icadı bazı yasal düzenlemelere yöndiklerine işaret ederek... Ama asıl cazip olan, Erdoğan'ın elde ettiği özgürlük alanı. İmrenerek bakıyorlar ona... İlham alıyorlar. Düşün-

“ FAŞİZMİN EKONOMİK VE TOPLUMSAL TEMELLERİ ŞU SIRALAR HER ŞEYE RAĞMEN ZAYIF OLSA DA, SERMAYE FAŞİZMİ ÖZLÜYOR. ERDOĞAN SİYASAL TARZI İLE BU ÖZLEME YANIT VERİYOR. YILLAR ÖNCE, "ERDOĞAN ÖĞRETİYOR" DİYE YAZMIŞTİM. AVRUPA BİRLİĞİ'NE ÜYE BAZI ÜLKELERİN AKP İCADI BAZI YASAL DÜZENLEMELERE YÖNELDİKLERİNE İŞARET EDEREK... AMA ASIL CAZİP OLAN, ERDOĞAN'IN ELDE ETTİĞİ ÖZGÜRLÜK ALANI. İMRENEREK BAKIYORLAR ONA...”

son tahlilde Tayyip, "batı"yı geriye doğru çekmektedir. Ve kendisi bunun farkındadır. Durduğunda hesabı görülecektir. Fazla çeğiştirildiğinde ise ip gerilip kopacak, sonuç yine felaketi olacaktır.

Şu ana kadar idare etmiştir. Bunun en son örneklerinden biri, göçmen krizinde Avrupa Birliği'nden kopardığı paraları ve seçim öncesinde aldığı destektir. Tekelci basın, Amerikan olanları dahil, başta Alman hükümetinin olmak üzere Avrupa Birliği'nin tutumunun "rezale" olduğunu açıkça yazmıştır. Ancak hepsinin birden rezaleleri kanıksayan toplumlara gereksinimi vardır. Hepsinin içinde birer Hitler yaşamaktadır.

öncü kuvvetidir

senize, ölümlerle sohbet etmek istediğimde “yönetme ehliyeti yok bunun” diye derdest edilmiyorsunuz!

Berlusconi huzur evinde temizlik yapmaya mahkûm edildiğinde “bu nasıl adalet, benim düştüğüm duruma bak, Tayyip ise sadece attan düştü” demiştir illa ki!

Bu özgürlüğe hayranlıkla bakılmasının altında asıl sınıfsal nedenler var. Tarihe “demir lady” diye geçen sevimsiz burjuva politikacısı Thatcher bile İngiltere’de liberal “karşı devrim”e imzasını atarken böyle bir hareket serbestliği kullanmadı.

Erdoğan bugün hiçbir konuda

denetlenmeyen, sadece ve sadece “halk” korkusu ile azıcık dizginlenen, uluslararası alanda ise söylediğim gibi nefreti aşkla dengeleyen bir lider olarak “örnek”tir.

Sermayeye sınırsız hareket serbestliği kazandırması aşk nedenidir, bazı sermayedarları ideolojik, siyasal veya kişisel nedenlerle tehdit etmesi nefret kaynağıdır.

İç politikada anayasa, sayıştay, danıştay vesaireyi takmaması aşka, aynı takmazlığı dış politikaya taşınması nefrete yol açmaktadır.

Ancak son tahlilde Tayyip, “batı”yı geriye doğru çekmektedir. Ve kendisi

bunun farkındadır. Durduğunda hesabı görülecektir. Fazla çekiştirildiğinde ise ip gerilip kopacak, sonuç yine felaketi olacaktır.

Şu ana kadar idare etmiştir. Bunun en son örneklerinden biri, göçmen krizinde Avrupa Birliği’nden kopardığı paralar ve seçim öncesinde aldığı destektir. Tekelci basın, Amerikan olanları dahil, başta Alman hükümetinin olmak üzere Avrupa Birliği’nin tutumunun “rezalet” olduğunu açıkça yazmıştır. Ancak hepsinin birden rezaletleri kanıksayan toplumlara gereksinimi vardır.

Hepsinin içinde birer Hitler yaşamaktadır.

Erdoğan kendi içindeki Hitler’i açığa çıkarırken, diğerlerine cesaret vermektedir.

Emperyalizm Hitler’i meşrulaştırmaya şiddetle gereksinmektedir. Hitler halklar için kölelik, uluslararası tekeller için özgürlüktür. Tıpkı Erdoğan gibi...

Peki, Erdoğan bu “özgürlüğe” nasıl ulaşmıştır?

BU ÖZGÜRLÜĞÜ KİM VERDİ?

“Biz aydınlanmacı değiliz” diye böbürlenmiş solcular, size soruyorum. “Türkiye’de şeriat tehlikesi yoktur” demeyi “derin teori” sanan aydınlar siz de yanıt verebilirsiniz. 15 yıl boyunca “halkın değerleri” diye kafa tütüleyen devrimciler, belki sizde cevabı vardır...

Benimkisini beğenmeyeceğinizden eminim: Erdoğan’a özgürlük sağlayan, Türkiye’de dinselleşmedir. Dinselliğin siyaset alanını ele geçirmesidir.

Batılıları asıl kışkırtan ve düşündürdüren budur. Kışkırtılmaktadırlar çünkü laisizm onlar için de bitmiştir. Bitmiştir çünkü o burjuvazinin ilerici dönemine özgüdür, geride kalmıştır. Geride kalmıştır çünkü sermaye artık bir bütün olarak ve sadece barbarlıktır.

Düşünmektedirler çünkü Erdoğan, yaratıp “düşman” ilan ettikleri, bir sürü açıdan kendilerine yarayan “İslamcı terör” ile düşünsel-siyasal-kültürel bir akrabalığı temsil etmektedir. Daha da önemlisi, İslamiyet ile Hıristiyanlık aynı toplumsal köklere sahip olsa da, kapitalizmle farklı noktalardan ve farklı momentlerde ilişki kurmuş iki dindir.

Bu gerilimi kolay kolay çözemezler.

Onların sorunu...

Bizim sorunumuz ise Hitlercilerin bütünüyle...

Sermaye sınıfıyla.

Zamanında Hitler’le alay edip, ona öykünen, onunla barış içinde bir arada yaşamaya kalkan “batı medeniyeti”yle...

Erdoğan’ın arkadaşlarıyla...

2016 Suriye'de 'çözüm' yılı olabilir mi?

SUUDİ-İRAN GERGİNLİĞİNİN DE ARTMASIYLA BİRLİKTE, SURİYE'DEKİ VEKÂLET SAVAŞININ DAHA ÇOK KIZIŞACAĞINI, BUNUN YANI SIRA "SİYASİ ÇÖZÜM" ÇABALARININ DA AYNI SAVAŞI BESLEYEBİLECEĞİNİ AKILDA BULUNDURMAK GEREKİYOR.

Suriye'de geride bıraktığımız yılın iki "çok önemli" gelişmesi vardı. Birincisi, Rusya'nın sahaya inmesi ve ülkedeki varlığını sağlamlaştırması; ikincisi ise yine Rusya'nın askeri faaliyetiyle paralel yürüyen bir "siyasi çözüm" mutabakatına aşağı yukarı varılmış olmasıydı. Elbette, "aşağı yukarı" diyerek, herkesin "siyasi çözüm olsun" dediğini söylemiş oluyoruz. Oysa çözümün nasıl geleceğine ve özellikle Esad'ın akıbetine dair büyük bir belirsizlik var.

Ama önce askeri cephe. Suriye ordusu Rusya, İran ve Hizbullah'ın da desteğiyle birçok cephede önemli başarılar elde etti. Güneyden başlarsak, Ürdün sınırındaki Dera'da stratejik Şeyh Miskin beldesi ele geçirilirken, Şam'ın güneyinde daha önce İsrail'i izlemekle görevli Merc el-Sultan Üssü İslam Ordusu'ndan geri alındı. Yine Şam kırsalında ilginç bir anlaşmaya varıldı. Ordu ile IŞİD'in araçlar eliyle yaptığı anlaşmayla, Hacer'ül Esved'deki IŞİD'çiler, aileleriyle birlikte Rakka'ya gittiler. Böylece Şam kırsalında IŞİD tehdidi büyük oranda kalmamış oldu. Yine Şam'ın doğusundaki Doğu Guta'da, Suriye savaşının en önemli isimlerinden Suudi destekli Zehran Alluş hava saldırısında öldürüldü. Alluş'un yerini Ürdün'ün sızdırdığı iddia edildi. Bölgede zaten diğer gruplarla sorun yaşayan İslam Ordusu, bu kayıpla birlikte oldukça zor bir duruma düştü. Ürdün'den aldığı desteği kaybettiğini anlaması da cabası... Şam cephesinin son haberi ise, Zabadani ateşkesinin BM gözetiminde yürürlüğe girmesi ve yaralı cihatçıların Türkiye'ye gönderilmesi oldu.

Hama ve Humus (Humus doğu kırsalı ve Hama Gab bölgesi dışında) görece sakinliğini korurken, Deyrezzor'da IŞİD'in orduya saldırıları sürekli püskürtüldü. Haseke'de IŞİD'e karşı esas başarı, YPG öncülüğünde kurulan ABD destekli Suriye Demokratik Kuvvetleri (QSD) cenahından geldi. Özellikle Irak

sınırında IŞİD'i bölgeden çıkartan QSD, Haseke kırsalında ilerleyişini sürdürdü.

Zurnanın zırt dediği yerlerse Lazkiye ve Halep oldu. Lazkiye'de Suriye ordusu, Rusya'nın da desteğiyle Türkiye sınırına doğru uzanan cihatçı hatlarını büyük oranda yarak ilerliyor. Ordunun hedefi, "cihatçı kalesi" Selma. Halep'te ise, güney ve doğu cephelerinde, özellikle Hizbullah milisleri büyük bir temizlik harekâtı başlattı. Halep-Güney büyük oranda Suriye'nin kontrolüne geçerken, doğu cephesinde de Kuveyres Üssü'ndeki kuşatmanın kırılması önemli bir başarıydı. Halep kuzey cephesinde ise belirsizlik sürüyor ve bu da bizi işin siyasi boyutuna getiriyor.

**RUSYA'NIN ATTIĞI
BM ÇIPASI ABD'NİN
İŞİNE YARAMIŞ
GİBİ. VİYANA'DA
BELİRLenen YOL
HARİTASI TASLAĞI
VE ATEŞKES
ÖNERİSİ KÖRFEZ
MONARŞİLERİ
VE TÜRKİYE
HARİÇ HERKES
MEMNUN ETMİŞ
GÖRÜNÜYOR.**

ABD'NİN İŞİNE Mİ GELDİ?

Rusya'nın Suriye'de ağırlığını artırması, ülkeyi "soğutup" dikkatini Irak'a vermek isteyen ABD'ye bazı açılardan can simidi olarak değerlendirilebilir. Zira ABD, aslında 2013 yılından bu yana bir yolunu bulup Suriye'den uzaklaşmayı deniyor. Ancak özellikle bölgedeki "şeytan üçgeni", Katar-Suudi Arabistan-Türkiye, kâh emrivakiyle, kâh arkadan ittirilerek ABD'nin bölgedeki koç başları olarak Suriye'ye müdahale etmeyi sürdürüyorlar. Buna İsrail'in de varlığı eklenince, denklem içinden çıkmaz bir hal alıyor.

Siyasi çözümün önündeki en büyük engellerden birisi, şeytan üçgeninin ve ABD'nin hâlâ "Esad gitsin" iddiasında ısrarcı olmaları. ABD'deki bazı etkili odakların, örneğin ordunun, Esad konusunda Obama yönetiminden daha yumuşak davrandığına yönelik haber-

ler yayımlanmaya devam ederken, Beyaz Saray hem askeri müdahale olmadan, hem de Esad'ın gidişini sağlayarak nasıl oynamaya devam edeceğini belirlemede zorlanıyor. Bu noktada, Rusya'nın attığı BM çipası ABD'nin işine yaradığı görünüyor. Viyana'da belirlenen yol haritası taslağı ve ateşkes önerisi, en azından bir geçiş dönemi boyunca Suriye'yi, Rusya'yı, İran'ı ve ABD'yi aynı anda memnun edebilecek gibi. Ancak pürüz hâlâ Körfez monarşileri ve Türkiye.

KÜRT MESELESİ

Bir başka nokta da, Kürt meselesi bağlamında Suriye'nin idari yapısı ve toprak bütünlüğü konusu. Masaya oturacak tüm taraflar, görünüşe göre Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunması gerektiğini kabul ediyor. Buna Kürt siyasi hareketi de dahil. Ancak Halep'in kuzeyine yönelik operasyonun hâlâ bekletilmesi, işin o kadar da basit olmadığını gösteriyor. Dahası, PYD lideri Salim Müslim, El Kuds el Arabi'ye verdiği demeçte, Afrin ile Kobani arasındaki bölgenin, tüm karşıt politikalara rağmen, çoğunluk olarak Kürt olduğunu ileri sürdü. Yanı sıra, Haseke'deki bazı Arap aşiretlerin YPG'ye karşı silahlandığı iddiaları da akıldan tutulursa, Suriye'nin etnik/mezhepsel fay hatlarının "siyasi çözüm" süreci ile birlikte daha kırılğan hale geleceğini düşünmek yanlış olmaz. Ancak bu konuda bir "garanti", Kürtlerin Suriye'deki destekçilerinin arasında ABD ile birlikte Rusya'nın da yerleşmesi olabilir - o da ne kadar garanti sayılırsa. QSD'nin Tısrin'e yaptığı operasyon, açık ki yalnızca ABD tarafından değil, Rusya (ve dolaylı olarak Şam yönetimi) tarafından da desteklendi. Barak elektriğinin Kobani'ye verileceği iddiası ise bir başka "etnik kaşıntı"ya yol açma potansiyeli taşıyor.

Suudi-İran gerginliğinin de artmasıyla birlikte, Suriye'deki vekâlet savaşının, özellikle kuzey ve kuzeybatı bölgelerinde daha çok kızışacağını, bunun yanı sıra "siyasi çözüm" çabalarının da aynı savaşı besleyebileceğini akılda bulundurmamak gerekiyor. IŞİD Suriye'de zemin kaybetse ve ABD'nin dikkati Irak'a yoğunlaşsa bile, bu pilav daha çok su kaldıracağı benziyor.

■ Erman Çete

Suudilerin İran kumarı

Suudi Arabistan'ın Şii din adamı Şeyh Nemr'i öldürmesinin ardından, İran ve Suudi Arabistan arasında gerginlik yeniden yükseldi. İdamdan sonra Suudi Arabistan'ın Tahran'daki büyükelçiliğinin yakılması üzerine Suudi Arabistan İran ile diplomatik ilişkilerini kesme kararı aldı. Bahreyn ve Sudan da İran ile diplomatik ilişkilerini keserek Suudi Arabistan'a destek oldu. Nemr'in ölümünün ardından protestolar sürerken, gerginliğin daha da yükselmesi kesin gibi görünüyor.

Yemen'de, Suriye'de ve içeride sıkışan Suudi yönetimi, çareyi gerginliği artırmakta arıyor. Suudi desteğiyle ülkedeki Şii'leri baskılayan Bahreyn'in ve Yemen işgaline binlerce asker veren Sudan'ın zaten suç ortakları olduğunu söyleyebiliriz. Ancak Suudi yönetimi İran'ı kuşatma planını Batı olmadan başarıya ulaştıramaz, Batı ise önceki yılların aksine, sonuç vermeyen kuşatma stratejisi yerine, diplomasiyle İran'ı kazanmaktan yana. Almanya tarafından yapılan açıklama da, İran ile yapılan nükleer anlaşmasında bir değişim olmadığı, İran'ın anlaşmadan geri çekilmeyeceği söylenerek, Batı ve İran ilişkilerinin olağan seyrinde sürecini gösteriyor.

SUUDİ ARABİSTAN'IN ÇIKMAZLARI

Suudi Kralı Salman, göreve geldiğinden beri ülkeyi yönetmekte zorlanıyor. Handedan içerisinde pek çok karşıtı olduğu açıkça dillendirildi. "Arap Baharı"ndan beri ülke içerisinde Şii isyanlarıyla karşı karşıya olan Suudi yönetiminin kendi içindeki çatlıklara dışarıdaki başarısızlıkları

SUUDİ ARABİSTAN ÜLKEDE VE BÖLGEDE SUUDİ YÖNETİME KARŞI YÜKSELEN RAHATSIZLIĞI MEZHEPÇİ BİR KAVGAYA ÇEVİREREK, DESTEK BULMAYA ÇALIŞIYOR. SUUDİ ARABİSTAN'IN YAKIN ZAMANDA DUYURDUĞU "İŞİD KARŞITI SÜNNİ KOALİSYONUN" GERÇEK AMACININ DA BU OLDUĞU DÜŞÜNÜLEBİLİR.

da eklendi. Suriye hükümetini devirmek için izlenen politikalar başarılı olmadığı gibi, geçen dört yılın ardından Rusya ve İran bölgede daha etkili aktörler haline geldi. İran ile Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin beş üyesi ve Almanya arasında gerçekleştirilen görüşmeler de İran'ın Batı tarafından tanınması sebebiyle Suudi Arabistan'ın bölgedeki önemini azalttı. Yemen'de binlerce sivil öldürmeyi ve paralı asker kullanmayı göze almasına rağmen başarı kazanamayan Suudi Arabistan, Yemen müdahalesiyle ülke içerisindeki mezhepsel gerginlikleri de artırdı. Yemen ordusu ve Husilerin Suudi Arabistan'a verdirdiği kayıp, rejimi daha da sorgulanabilir hale getirdi.

Tüm bu başarısızlıklara ek olarak Suudi Arabistan'ın petrol fiyatlarını düşürme hamlesi de amacına ulaşamadı. Petrol fiyatlarında büyük düşüş yaşanmasına rağmen başta Venezuela olmak üzere Suudi Arabistan'ın rakipleri büyük ekonomik zarar görse de Suudi Arabistan istediği gibi tekelleşemedi. Başlangıçta birliğinin pazar payının artacağı düşüncesiyle Suudi yönetimini destekleyen OPEC içerisinde başlayan Suudi karşıtı muhalefet güçlenirken, 2015 yılında 98 milyar dolar bütçe açığı veren Suudi Arabistan'ın iflası bile konuşulmaya başlandı.

Şeyh Nemr'in beklenmedik idamı,

böyle çıkmazlar arasında gerçekleştirildi. Nemr'in ailesi idam kararına rağmen "şiddeti savunmayan" Şii din adamının uzun süre hapsedilmesini beklerken, idamla birlikte İran ve Suudi Arabistan arasındaki tüm bağlar koptu.

NEMR'İN İDAMI NEYİ SAĞLAYACAK?

Akıllara gelen soruysa Şeyh Nemr'in öldürülmesinin ardından Suudi Arabistan'ın ne elde edeceği. İran yönetimi Suudi Arabistan'ın "aceleci" ve "yanlış" kararlar verdiğini ve bunun da onlardan biri olduğunu öne sürüyor. İran'ın bölgede güçlendiği statükodan rahatsız olan Suudi Arabistan'ın, içeride de artık Şeyh Nemr gibi daha "ılımlı" muhaliflere bile tahammül edemediğini söyleyebiliriz. Suudi Arabistan ülkede ve bölgede Suudi yönetime karşı yükselen rahatsızlığı mezhepçi bir kavgaya çevirerek, İran'a karşı kuracağı bir Sünni eksenle destek bulmaya çalışıyor. Suudi Arabistan'ın yakın zamanda duyurduğu "İŞİD karşıtı Sünni koalisyonun" gerçek amacının bu olduğu da düşünülebilir. İran gerginliği artırmak istemese bile zaten "İran yanlıları" ve Sünni grupların pek çok yerde çatışmakta olduğu Ortadoğu'nun mezhepçi savaflara açık olduğu ortada. ABD başta olmak üzere hiçbir gücün bu savaflarda "seyirci" olmayacağı da aşikâr.

■ Tulga Buğra Işık

Akit mi dik durdu, Genelkurmay mı eğildi?

BUGÜN HÂLÂ GERİCİ AKİT GAZETESİ'NE TSK'DAN EDİLEN TAZİYE TELEFONU BİRİLERİNİ ÜZÜYOR, RENCİDE EDİYOR. HANİ NEREDEYSE LAİKLİK, BAĞIMSIZLIK GİBİ KONULARDA HÂLÂ ASKERDEN UMUDU OLANLAR VAR ZANNEDECEĞİZ.

Günlerdir medyada Yeni Akit'in genel yayın koordinatörü küfürbaz yobaz Hasan Karakaya'nın ölümünün ardından "cenazesine kim gitti, kim taziye telefonu etti, etti de ne dedi?" tartışmaları yürüyor. Görünüşe göre bu meselenin meraklıları bilhassa Genelkurmay Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanı Tuğgeneral Ertuğrul Gazi Özkürkçü'nün ettiği telefonu pek mühim buluyor. Gerçi telefonda sarf edildiği rivayet edilen "dik duruş" meselesinin Yeni Akit muhabirlerince uydurulduğu itiraf edildi ama söz konusu telefonun edildiğini yalanlayan yok. Eh, ölmüşün arkasından koca tuğgeneral "kötü bilirdik kendisini" diye aramayaacağına göre, dik veya eğri kendisinden övgüyle bahsedilmiş olsa gerek...

YA NE OLACAKTI?

2011 yazıydı. AKP Suriye'ye türlü kalleşlikler yapmaya hazırlanıyor, TSK'nın komuta kademesinde yaşanan topluca emekliye ayrılma şovunun ardından sonraki yıllarda işbirlikçiliği herkes tarafından kabul görecektir. Jandarma Kuvvet Komutanı Necdet Özel genelkurmay başkanı oluyordu. Erge- nekon, Balyoz gibi düzmece davaların muhatapları ise halen hapisteydi.

"Bugünün TSK'cuları, yarın AKP'ci olacak" demiştik. Öyle de oldu.

AKP iç ve dış politikada yaşadığı tıkanıklıkların ardından eski ittifak sistemini dağıtmak zorunda kalınca bir kez daha "milli" bir ittifaka ihtiyaç duydu ve bu ittifakın kamuoyu çalışmasını yapmaları için başta Perinçek olmak üzere cümle oportünist ulusalcı salıverildi. Perinçek'in salındığı gibi AKP ile aynı milli cephede buluştuklarını söylemesi ve daha bir ay olmadan bir röportaj ile Yeni Akit'in sayfalarında boy göstermesi tesadüf değil.

Gerçi AKP'yle birlikte "vatan savaşına veren" Doğu Perinçek "Biz değil AKP bizim yanımıza geldi" dese de, oportünizmin gerçeklik algısını sakatladığı bu siyasi figürün ne dediğinin bir yerden sonra önemi yok. Siyasette asıl olmak güç meselesidir ve bu konuda Perinçek ile Erdoğan'ın kıyaslanamayacağı ortada.

Ancak o günlerde generallerin topluca emekliye ayrılmalarından medet umanlardan (Bu hamleyi bir yerden son-

ra fazla büyütmemek lazımdı aslında, zaten görev süresi birkaç ay içinde dolacak olan komutanların risksiz ve pasif bir protesto biçimiyle sadece, o kadar!), TSK içinden bir direncin çıkabileceğini düşünenlerden yemediğimiz laf kalmamıştı. Türkiye solundaki eski(meyen) hastalık deyip geçebiliriz ama aslında çok önemli bir soruna işaret ettiğini de bilmemiz gerekiyor.

Ortadoğu'da, bilhassa da Suriye'de ABD emperyalizminin yönelimleriyle AKP'nin doğrultusunun örtüşmesiyle, ABD emperyalizmi çıkarlarının askeri ifadesini NATO politikalarında bulmasına ve TSK'nın namlusunun NATO'nun gösterdiği doğrultudan sapmasının imkânsızlığına rağmen; yine de en ufak bir "olağandışılıkta" gözlerin umutla TSK'ya dönmesinin altında işçi sınıfına, Türkiye halkına güvensizliğin yattığını bilmek gerekiyor.

HAYAL KIRIKLIĞI VE PESPAYELİK

Bazılarına bir taraftan günümüzde herkesi saran strateji hastalığının masabaşı hesap cazibesi, diğer taraftan ilerici bir siyasi projenin halksız ve kolay yoldan kimi kurumlar aracılığıyla Türkiye'de uygulanabilirliğine olan bitmez tükenmez inanç, emekçileri devrime

örgütlemekten daha kolay, gerçekçi ve inandırıcı geliyor olabilir. Tüm bunların sonucu ise periyodik olarak yaşanacak hayal kırıklığı ve Türkiye'nin en pespaye gazetesine dillenecek taziye oluyor.

Rus jetinin düşürülme provokasyonu ile birlikte yaşananlar, AKP'nin zamanında düzmece davalarla TSK içindeki Avrasyacıları temizleyerek sadece kendi eşeğini sağlam kazığa bağlamadığını, emperyalist efendileri açısından da çok kıymetli bir cephe gerisi düzenlemesi yaptığını gösterdi.

Ve bugün hâlâ Hasan Karakaya'ya TSK'dan edilen taziye telefonu birilerini üzüyor, rencide ediyor. Hani neredeyse insanların hâlâ laiklik, bağımsızlık gibi konularda askerden umudu var zannedeceğiz.

Ama yok canım... Herhalde iliklerine kadar AKP'ci olmuş olanlar dışında en fanatik askerseverler bile Güneydoğu'da duvarlara "Esedullah Timi" imzalı "kızlar geldik ininize girdik" minvalinde yazılmaların yapıldığı operasyonları hayallerindeki TSK'ya yakıştıramıyorlardır. Onlar bile Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin dışişleri, içişleri, kamu maliyesi, milli eğitim gibi tüm kurumları çürüten TSK'nın bundan muaf kalamayıp olduğunu seziyordu. Onlar bile artık Yeni Akit'in basit bir provokasyon paçavrası, bir tetikçi gazetesi değil basbayağı AKP iktidarının sözcüsü ve ideolojik bülteni niteliğinde bir yayın haline geldiğini; dolayısıyla AKP ile ittifak halinde olan TSK ile arasında olumlu ilişkilerin kurulmasının doğal olduğunu kabul edecektir.

Onlar bile Yeni Akit'in lağım gazeteciliğinin bu düzenin ta kendisi haline geldiğini ve TSK'nın da gırtlığına kadar bu lağım batıldığını görüyor, laiklik ve bağımsızlık için bu düzende tutunulacak bir kurum kalmadığını kabul ediyorlardır.

Öyledir canım, öyledir...

■ Nevzat Evrim Önal

RUS JETİNİN
DÜŞÜRÜLME
PROVOKASYONU
İLE BİRLİKTE
YAŞANANLAR,
AKP'NİN
EMPERYALİST
EFENDİLERİ
AÇISINDAN ÇOK
KIYMETLİ BİR
CEPHE GERİSİ
DÜZENLEMESİ
YAPTIĞINI
GÖSTERDİ.

Herkeste düşerken bizde...

DÜNYADAKİ DİNAMİKLER PEK ÇOK ÜLKEDE GENEL FİYAT SEVİYESİNİ DÜŞÜRÜRKEN EKONOMİNİN SICAK PARA GİRİŞİNE VE İTHALATA BAĞIMLI YAPISI TÜRKİYE'Yİ HÂLÂ YÜZDE 10 SEVİYELERİNDE ENFLASYONLA KARŞI KARŞIYA BIRAKIYOR.

Ara malı ve tüketim mallarında yüksek ithalat bağımlılığı enflasyonda beklentilerin gerçekleşmesini engelliyor. Son iki yılda petrol ve demir cevheri başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüştü enerji ve hammadde bağımlılığı yüksek ülkelerin yararlandığı, genel fiyat seviyesinin düştüğü ve harcanabilir gelirden artış etkisinin ortaya çıktığı görülürken Türkiye ekonomisinin ithalata bağımlı yapısı ve makro ekonomik kırılma riskleri benzer faydanın ortaya çıkmasını engelledi. Son enflasyon verisi de bu tabloyu teyit ediyor. Türkiye hem ihracata konu ürünler hem de iç pazara yönelik üretimde hammadde ve ara malı ithalatına bağımlılığı yüksek bir ülke. Dolar bazında girdi fiyatlarındaki düşüş ithalat eğilimini güçlendirirken, TL'nin dolar karşısında değer kaybetmesi bu düşüşlerin maliyetlere ve tüketicilere sınırlı yansımaya, hatta belli ürün gruplarında tersine artışa yol açmasına neden oldu. Aynı zamanda yabancı sermaye girişine bağımlılık nedeniyle kaynak girişindeki yavaşlama ve siyasi belirsizliklerle birlikte faizlerde de artış yaşandı. Konut ve gıda fiyat artışlarında bu etkilerle birlikte kentsel dönüşüm, Türkiye tarımının yapısı ve çiftçinin gıda perakendecilerinin keyfine terk edilmişliği de önemli faktörler olarak öne çıkıyor.

Aralık ayında gerilemesi beklenen Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) aylık bazda yüzde 0,21 artış gösterdi. Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi (Yİ-ÜFE) ise yüzde 0,33 oranında geriledi. Merkez Bankası (TCMB) Beklenti Anketi'nde aylık enflasyon öngörüsü yüzde 0,07 civarındaydı. TÜFE'de beklentinin üstünde bir artış gerçekleşmiş oldu. Yİ-ÜFE gerilemesinde petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüş etkili olurken TÜFE'deki artışta gıda, kira, lokanta-otel hizmetleri gibi kalemlerdeki artış etkili oldu.

Petrol ve emtia fiyatlarındaki düşüş Yİ-ÜFE'yi daha makul seviyelerde göstermekle birlikte kur, faiz gibi değişkenlerdeki seyrin maliyetlerin olması gerekenden daha yüksek seviyelerde oluşmasına yol açtığı, bu seyrin TÜFE'ye daha doğrudan yan-

sıdığı, özellikle ithalat bağımlılığına bağlı olarak kurdaki değişimin tüketici fiyatları düzeyindeki artışı tetiklediği görülüyor.

YENİ YIL BEKLENTİLERİ

Yeni yıl ile birlikte gündeme gelen zamlar ve vergi artışları -köprü ve otoyol geçiş ücretleri, elektrik fiyatları, cep telefonu gibi tüketici elektroniği ürünleri, alkollü içkiler ve sigara- enflasyona doğrudan etkide bulunacak. Ayrıca asgari ücretteki artışın da maliyet artışına yol açacağı ve dolayısıyla üretici fiyatlarına yansıtacağı öne sürülüyor. Ancak asgari ücret artışının kayıt dışı istihdam artışını teşvik edeceği, asgari ücret artışından yararlananlar üzerinde daha uzun saatler çalışma basıncını artıracığı ve gerçek maliyetlerin çok etkilenmeyeceği tahmin ediliyor. Daha ziyade asgari ücret artışında devletin üstleneceği bölümün dolaylı ve doğrudan vergilerle emekçilere yansıtılmasından kaynaklanacak bir etki olabileceği düşünülüyor.

■ Adile Kaya

	TÜFE		Yurtiçi ÜFE	
Aralık	2014	2015	2014	2015
Değişim %	2014	2015	2014	2015
Aylık	-0.44	0.21	-0.76	-0.33
Yıl Sonu	8.17	8.81	6.36	5.71
Yıl Ortalaması	8.85	7.67	10.25	5.28

Venezuela'da neler oluyor?

BOLİVARCI DEVRİMİN GÜÇ KAYBETMESİNİN NEDENİNİ "21. YÜZYIL SOSYALİZMİ"NDE ARAMAK GEREKİYOR. VENEZUELA'DA HER İKİ SOSYALİST HÜKÜMETİN DE KAPİTALİZMİN TASFİYESİ KONUSUNDA RADİKAL ADIMLAR ATMAMIŞ OLMALARI BUGÜN KARŞI DEVRİMCİ GÜÇLERİN ELİNİ KOLAYLAŞTIRAN EN BÜYÜK ETKEN.

Uzun yıllar boyunca, Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altında yaşayan Latin Amerika kıtası, 21. yüzyıla Arjantin, Ekvator, Bolivya ve Venezuela gibi ülkelerde iktidara gelen halkçı yönetimlerin, -ki bu süreç Chavez'in kişiliğinde cisimleşmişti, etkisi altında girdi. Kıta genelinde örülen, sosyalizan dönmüşümleri de içeren bu siyasi hat, Amerikan emperyalizminin Latin Amerika ekonomisi ve siyaseti üzerindeki egemenliğini tehdit etmeyi başardı.

Venezuela, 1998 seçimlerine sol koalisyon MVR'nin adayı olarak giren Chavez'in başkan seçilmesi ve beraberinde gerçekleşen siyasi ve ekonomik gelişmeler ile dünyanın yakından takip etmeye başladığı bir ülke haline geldi. Chavez'in ilan ettiği "21. Yüzyıl Sosyalizmi" bir yandan dünya halklarına umut taşıırken, diğer taraftan da uluslararası sermayeyi kaygılandırmayı başardı. Fakat geniş halk kitlelerinin desteğini alan Chavezci hareket, Aralık 2015 seçimlerinde, sağcı koalisyon La MUD'un iktidara gelmesine engel olamadı. Karşı devrimci iktidar 17 sene boyunca Chavez'in öncülüğünde gerçekleştirilen tüm ilerici dönüşümlerin tasfiyesi için çalışmalara başladı bile.

BU NOKTAYA NASIL GELİNDİ?

Venezuela'da Bolivarci Devrim, Chavez'in 1998 seçimlerinde

oyların %56,2'sini alarak başkan seçilmesi ile başladı. Devlet başkanlığı dönemi boyunca bölgedeki ilerici güçlerle işbirliği yapan Chavez'in yürüttüğü anti-Amerikancı politikalar sayesinde Venezuela, kıta ülkelerinin, en çok da Küba'nın, Amerikan emperyalizmine karşı ekonomik ve politik alandaki en önemli destekçisi oldu. 2000 yılında yapılan anlaşma sayesinde Küba, petrolü piyasanın çok altında bir fiyattan satın aldı.

Bu 15 yıllık anlaşma çerçevesinde dünyanın en büyük petrol rezervine sahip ülkelerinden biri olan Venezuela, Küba'nın eğitim ve sağlık hizmetlerinden faydalanabildi.

2004 yılında Küba ve Venezuela'nın öncülüğünde Latin Amerika Halkları için Bolivarci İttifak (ALBA) adı altında imzalanan ticari bir anlaşma ile üye ülkeler arasındaki ticaretin kolaylaştırılması sağlandı.

Bu sırada 1961'den beri yürürlükte olan anayasanın değiştirilip yerine halkçı bir anayasa oluşturulması ve ülkedeki yolsuzlukları engellemek için belli başlı yasaların

çıkartılması, Venezuela burjuvazisini büyük kayıplara uğrattı. Chavez aynı zamanda OPEC'in belirlediği petrol fiyatlarına sadık kalarak, bölgede bulunan güçlerin kontrol ettiği ve çok değişken olan petrol piyasasını istikrara kavuşturup, büyük petrol kartellerinin piyasaya olan müdahalelerinin önüne geçti. Petrol fiyatlarının yükselmesine sebep olan bu karar, dünyanın en büyük petrol ithalatçılarından olan ABD için hiç memnun edici sonuçlar doğurmadı. Üstelik Venezuela; Rusya, İran, Suriye, Çin ve Latin Amerika ile petrol ihracatını kolaylaştıran ekonomik anlaşmalar yaparak Amerikan emperyalizminin dünya ekonomisindeki denge faktörü ile de oynamış oldu.

Chavez'in bir diğer önemli politikası ise petrolün kamulaştırılmasıydı. Yıllarca Amerikalı şirketler tarafından çıkartılan petrolün artık Venezuela devleti tarafından çıkartılmaya başlanması, Amerikan emperyalizminin bu zamana kadar ülke üzerinde sahip olduğu ekonomik yaptırımını kaybetmesine sebep oldu. Özellikle ABD'yi hedef alarak yürüttüğü anti-emperyalist mücadeleyi Küba, Rusya, Çin, İran ve Suriye gibi ülkelerle işbirliği yaparak uluslararası dengeleri değiştirecek bir alana taşınması emperyalizmi daha

fazla kaygılandırdı.

Chavez'in ekonomik ve siyasi alanda yürüttüğü bu sosyalist politikaya ilk büyük müdahale, 11 Nisan 2002'de CIA tarafından organize edilen bir darbe girişimi oldu. Ülkedeki sağcı güçlerin organize ettiği Chavez karşıtı gösterileri bahane eden karşı devrimci komutanlar, darbe planını uygulamaya koyarak, Chavez'i, gözlerden irak bir işveren sendikası başkanı karşı devrimci Pedro Carmona Estanga başkanlık koltuğuna oturdu. Bu sırada ülkede gerçekleşen Chavez yanlısı eylemlerin yoğunluğunun artması ve ordu güçlerinin halktan yana tavır alması sonucu, Estanga başkanlık koltuğuna oturalı henüz 48 saat geçmeden görevinden alındı. Chavez bu iki günlük başarısız darbe girişiminin ardından görevine geri döndü.

Amerikan destekli bu darbe girişiminin başarısızlığı, 48 saatlik süre zarfında dünya basınının servis ettiği yalan haberlerin, sahte görüntülerin ve Chavez yanlısı eylemcilere atılan iftiralara tek tek ortaya çıkmasını sağladı. Amerikan emperyalizminin foyasını gözler önüne seren bu olay, Latin Amerika ülkelerinde bu zamana kadar CIA aracılığıyla örgütlenen tüm karşı devrimci darbelerin aslında nasıl

Göstericilerin kullandığı "Bir Chavezci öldür" afişleri, eylemlerin ne kadar "barış" yanlısı olduklarını anlamak açısından çarpıcı bir örnek.

bir entrikanın ürünü olduğunu da tüm dünyaya göstermiş oldu.

MADURO DÖNEMİ

Chavez'in ölümünden sonra başkan seçilen Nicolas Maduro, iktidara geldikten kısa bir süre sonra ülkenin ekonomik durumunu bahane eden karşı devrimci ve Amerikancı eylemlerin odak noktası haline geldi. Chavez'e karşı gerçekleştirilen başarısız darbe girişimi sırasında olduğu gibi, Maduro'ya karşı yapılan gösteriler sırasında da, Bolivarci yönetime iftira atan ve Chavezci halkı hedef alan sahte haberler ve fotoğraflar kamuoyuna servis edildi. Şili, Brezilya gibi ülkelerde gerçekleşen eylemlere yapılan polis saldırılarının fotoğrafları, Venezuela'da gerçekleşen olaylara aitmiş gibi gösterilerek Twitter ve Facebook üzerinden paylaşıldı. Kaynağı belli olmayan bu fotoğrafları kullanan medya kuruluşları ise, Maduro yönetimine karşı gerçekleştirilen faşist eylemleri, "Haklarını aramak için sokağa çıkan Venezuela halkı" başlığı altında sunarak kamuoyunu manipüle etmeyi başardı.

"CHAVEZ GİTTİ, DEVRİM BİTTİ" Mİ?

Küba'da Fidel görevini Raul'a devrettiğinde "Devrim bitti mi?" diye fısıldaşan çevreler, Chavez'in ölümünden sonra da aynı soruyu sorarak karşı devrimci bir siyasi propagandanın zeminini, henüz Maduro başkan seçilmeden önce hazırlamış oldular.

Maduro, başkanlık koltuğuna oturduğunda karşı propagandanın etkisi artık daha fazla hissediliyordu. Chavez döneminde devlet başkan yardımcısı olarak görev yapan Nicolas Maduro başkan seçildiği gün Bolivarci devrime olan bağlılığını ilan etmiş olsa da, sağcı örgütlenmelerin "Chavez gitti, devrim bitti" argümanına karşı daha radikal ve sert kararlar almak konusunda başarılı olamadı. Geçiş sürecinde yaşanan bu "çekingenlikten" faydalanan sağcı güçler olabildiğince hızlı hareket ederek ülkedeki karşı devrimci örgütlenmeleri

kuvvetlendirdi. Öte yandan ABD ham petrol fiyatlarına müdahale ederek, dünya piyasasında kuvvetli bir düşüşün yaşanmasına sebep oldu ve tek ürüne bağlı Venezuela ekonomisini zor duruma soktu.

Maduro'nun emperyalizmin saldırılarına neden yenik düştüğü sorusunun yanıtını, "21. yüzyıl sosyalizmi"nde aramak gerekiyor. Venezuela'da her iki sosyalist hükümetin de kapitalizmin tasfiyesi konusunda radikal adımlar atmamış olmaları bugün karşı devrimci güçlerin elini kolaylaştıran en büyük etkenlerdir.

Her ne kadar Chavez iktidarı döneminde yüzlerce fabrika ve şirket kamulaştırılmış olsa da, bazı temel kamulaştırma hamlelerinin ertelenmesi, 21. yüzyıl sosyalizmine özgü bir "strateji" olarak karşımıza çıkar. Üstelik Venezuela burjuvazisi içinde, Chavez'in "barış içinde bir arada yaşayabildiği" bir kesimin var olması, ülkenin benimsediği ekonomi modeli ile ilgili çeşitli kaygıları da beraberinde getirmekteydi.

Bolivarci Devrimin bölgedeki sermaye sınıflarını güçten düşürdüğü ve yoksul halk tabakalarına umut olduğu aşikâr olmakla beraber bu durum, burjuvazinin her zaman, süreci tersine çevirebilmek için fırsat kolladığı gerçeğini değiştirmiyor. Venezuela'da oyların %54'ünü alarak seçimleri kazanan la MUD, bu durumun pek de şaşırtıcı olmayan bir sonucudur.

Şimdi bir yanda 15 yılı aşkın süre boyunca sosyalist uygulamalar ile yönetilmiş olan örgütlü bir halk, diğer yanda ise bu politikaları bir çırpıda çöpe atıp, yerine liberal politikaları koyabileceğine inanan sağcı bir koalisyon var. Fakat süreç henüz her iki taraf için de tamamlanmış ya da geri döndürülemez değil. Bolivarci Devrime inanan halk ve sosyalizm iddiasından vazgeçmeyen komünistler devrimin kazanımlarına sahip çıkmak ve sağcı uygulamalara karşı harekete geçmek için örgütlenmeye devam ediyorlar.

■ Didem Kul

Venezuela Komünist Partisi

1931 yılında kurulan Venezuela Komünist Partisi, başından beri Bolivarci Devrimin organik bir parçası oldu. PCV, 1998 yılında gerçekleşen seçimlerde Chavezci hareket MVR içerisindeyken, daha sonra Chavez tarafından kurulan PSUV içinde yer almayarak örgütsel bağımsızlığını korudu. Seçimlerde Chavezci politikaları destekleyen fakat sosyalizmin inşasının daha kökten gerçekleştirilmesi konusunda Chavez yönetimi ile gerilimler yaşayan PCV, sosyalist devrim tezinden ödün vermeden siyasi çalışmalarını sürdürdü. Venezuelalı komünistler fabrikalarda, okullarda ve sokaklarda örgütlenerek, Bolivarci devrimin daha ileriye taşınması ve kapitalizmin

tasfiye edilmesi için sosyalist propagandaya devam ettiler.

Venezuela Komünist Partisi haftalık yayın organı "Tribuna Popular"da, la MUD'un ülke içerisindeki faşist yapıları ile olan organik ilişkilerini ve uygulayacağı karşı devrimci dönüşüm politikalarını ifşa ediyor. Sağcı koalisyonun seçimlerden başarıyla çıkması karşısında umutsuzluğa kapılmadan, yeni ve daha devrimci bir mücadelenin ülke çapındaki örgütleyicisi olma hedefindeki komünist parti, aynı zamanda 20 milletvekili ile işçilerin, köylülerin, gençlerin ve kadınların mücadelesini meclise taşıyacak.

Küba Devriminin yıldönümünde ne okunmalı?

KÜBA DEVRİMİNİN GERİDE BIRAKTIĞI NEREDEYSE 60 YILLIK TARİH, HEM ÖZGÜL HEM DE EVRENSEL YANLARIYLA BİZ TÜRKİYELİ KOMÜNİSTLER İÇİN ÖNEMLİ DERSLERLE DOLU. PEKİ, KÜBA DEVRİMİNİ İYİ ANLAYIP ÇÖZÜMLEYEBİLMEK İÇİN KAYNAKLARIMIZ NELER OLABİLİR?

Komünistler her ülkede kendi özgün koşullarında mücadele eder, kendi devrimlerini arar. Devrim öncelikle işçi sınıfının siyasi iktidarı ele geçirmesi ise ölçek kaçınılmaz olarak kendi topraklarımızdır. Devrimimiz de bu toprakların özgül tarihi tarafından şekillendirilecektir. Siyasi iktidarın ele alınışı sonrası zaferin kalıcılaştırılması sürecinde de komünistlerin çözümünü bekleyen sorunlar her ülkede biraz yeni olacak ve onlardan yaratıcılık talep edecektir. Öte yandan, her iki aşamada da özneyi bağlayan tarihin evrensel yasalarının ve kapitalizmin evrensel mantığının işbaşında olacağını söyleyebiliriz.

Küba devriminin geride bıraktığı neredeyse 60 yıllık tarih, hem özgül hem de evrensel yanlarıyla biz Türkiyeli komünistler için önemli derslerle dolu. Peki, Küba devrimini iyi anlayıp çözümlenebilmek için kaynaklarımız neler

olabilir?

Tarihçi Navarro'nun titiz çalışmasının ürünü olan Küba Tarihi kesinlikle temel bir kaynak. Devrime giden tarihsel süreci sömürge döneminden başlayarak detaylı bir anlatımla ortaya seriyor. Devrimci ayaklanma, iktidarın ele geçirilişi ve devrim sonrasının temel dönemeçleri betimleyici bir dille anlatılıyor. Çalışma betimleyici bir yaklaşıma sahip ancak mercek tuttuğu olaylar ve vurgu noktaları açısından içeriden bir bakışı temsil ediyor.

Yine içeriden bir bakış, edebiyatçı Guillermo Rodríguez Rivera'ya ait. Biz Kübalılar başlıklı kitabı Türkçeye yakın zamanda çevrildi. Kitabın ana teması Kübalı kimliği. Tarih, müzik ve edebiyat alanlarından yola çıkıp adeta kazı çalışması yapan yazar analitik yaklaşımının yanı sıra son derece tatlı bir edebi dile sahip. Mutlaka okunmalı.

Ülkenin sömürge tarihi hakkında iyi

kaynaklardan biri de çokça okunan Latin Amerika'nın Kesik Damarları. Galeano bu kitabında yalnızca Küba'nın değil, bir bütün olarak kıtanın sömürü tarihini ele alıyor. Kapitalizmin ilkel sermaye birikiminde, İspanyolların ve Portekizlilerin paravanlığında İngiltere'nin ve ardından ABD'nin emperyalist hiyerarşide tepeye oturmasında kıtanın oynadığı rol gözler önüne seriliyor. Küba devrimini yapmamış olsaydı, Küba halkını ne denli acımasız bir sürecin bekleyeceği Galeano'yu okurken insanın zihnini meşgul ediyor. 1964 yapımı Soy Cuba adlı Sovyet filmi de ülkenin sömürge geçmişi konu alıyor.

Küba'nın sömürgeleşmemesi için kısa ömrüne radikal bir mücadeleyi sığdırmış ulusal kahraman José Martí'nin düşünceleri ve eşitlikçi ahlakı Küba devriminin önemli kaynaklarından. Ataol Behramoğlu'nun çevirisiyle José Martí şiirlerinden bir seçki kitabı bulu-

Türkiye siyasetinde CHP mucizesi

Özgür Şen

Türkiye siyasetinde hep birlikte bir mucizeye tanık oluyoruz. Memlekette olan bitenle pek de ilgilenmeyen bir parti hâlâ büyük bir çoğunluğun sesi olmayı başarabiliyor. CHP, bu ülkenin partisi değilmiş gibi davranıyor. Üstelik siyaset tarzı öyle sessiz, öyle sakın ki, CHP bu haliyle bugün bir Kuzey Avrupa ülkesinde dahi muhalefet görevini üstlenemez durumda.

Belki bundan birkaç on yıl önce, o ülkelerde sosyal devlet uygulamaları revaçtayken CHP iş görebilirdi. Ama bugün, Türkiye ile kıyaslanamasa dahi, Kuzeyin bir zamanların müreffeh ülkelerinde dahi sorunlar ağırlaşıyor ve o sorunlar bile belli ki CHP'nin bu haline ağır gelecek.

Kasım seçimlerinden bu yana CHP, AKP'ye neredeyse bir tek konuda dahi dış göstermiş değil.

Ülkenin yarısı yangın yerine dönmüş, devlet vatandaşlarını katlediyor, CHP politika geliştirmiyor. Türkiye bölgede AKP'nin kanlı oyunları felakete doğru sürükleniyor, CHP susuyor. Laiklik adına elde kalmış kazanımlar birer birer tasfiye ediliyor, CHP lideri ülkenin en terbiyesiz, en aşağılık laiklik düşmanlarından birisinin cenazesinin peşine düşüyor.

Ne bekliyorsunuz diye sorulacaktır...

Biz CHP'den bir şey beklemiyoruz. CHP bu zaten. Problem CHP'yle değil, CHP'ye oy vermiş, partiyi desteklemiş insanlarla ilgili.

Mucizeyi de CHP değil onlar yaratıyor. Tek bir beklentilerini dahi karşılamayan bir partiye destek olmaya devam ediyor, onu el üstünde tutmayı sürdürüyorlar.

Elbette hiç kimse CHP'ye, AKP'ye koltuk değnekliği yapsın diye oy vermedi. Partilerinden öncelikli beklentileri iktidar olması, olamazsa da kendilerini her düzlemde temsil etmesiydi. CHP seçmenlerinin bir bölümünün her şeye rağmen partilerinin kendilerini temsil ettiğini düşündüğünü biliyoruz.

Peki ya böyle düşünmeyenler? Partilerinin AKP karşısındaki hal ve gidişatını hiç beğenmeyenler... Ülkeyi değiştirme beklentisini emanet ettiği partisinden umudu kestiği için ne yazık ki Türkiye'den de umudu kesenler... Üstelik bunu ilk kez değil bilmem kaçınıcı kez aklından geçirenler... Onlar ne yapıyor?

Sayıları hiç az değil ve her defasında yine de CHP dedikleri, yarın seçim olsa çoğunlukla bir kez daha CHP diyecekleri için siyaset mucizesini onlar yaratıyor işte.

Ama yarın seçim yok. Ülke bir süre daha katil ve hırsızlardan oluşmuş bir çeteye emanet ve insanlara sandıktan başka bir yol göstermeyen sosyal demokrat partinin bu süre boyunca ne yapacağını tahmin etmek için kâhin olmaya gerek yok. Kasım'dan bugüne ne yaptıysa onu yapacak, üç ayda oluşan hayal kırıklığı katlanarak büyüyecek. Hem seçim olsa bu partiyle ne değişecek?

Kimse memleketin haramilerin elinde eriyip gitmesini bir sonraki seçime, üstelik yine aynıının yaşanacağına duyulacak derin korkunun gölgesinde kullanılacak bir oy için beklenecek seçime kadar elleri kolları bağlı durup izlemesin. Kimse kendisine bu kötülüğü yapmasın.

Bu korku, bu endişeyle yıllar nasıl geçer. Zaman böyle nasıl boşa harcanır...

Türkiye çaresiz de değil, seçeneksiz de...

Bu ülkede AKP'ye hiç boyun eğmemiş, patronlara karşı hep yoksulların ve emekçilerin yanında saf tutmuş, laiklik ve yurtseverlikten hiç taviz vermemiş insanlar var.

Her defasında yarattığınız siyaset mucizesiyle bir partiye taşıyamayacağı görevleri yüklemek ve umutsuzluk, hayal kırıklığı ve karamsarlıkla boğuşmak yerine yapacağınız yalnızca onlara kulak vermek. Beraber yürümeniz gereken insanlar onlar ve emin olun sizi yarı yolda bırakmayacaklar.

nuyor: Göklerde Eriyip Gitmek İsterdim. Mart'ın öldüğü yıl doğan Maria Teresa Vera, Küba'nın geleneksel müziği Trova akımının temsil edici örneklerinden. Marti şiirlerine Maria Teresa'nın gitarını eklemek iyi bir fikir.

Tarihsel kaynakların ötesinde bir kırılma anı olarak devrim konusunda okunabilecek önemli bir kaynak Küba Devriminin İçinden. Yazar Julia Sweig, rolüne az değinilen ancak kırlardaki gerilla hareketi kadar önemli kentteki yeraltı hareketine özel olarak ışık tutuyor. Kentteki yeraltı hareketini konu alan 1987 yapımı, yönetmenliğini Fernando Pérez'in yaptığı sinema filmi Clandestinos da tamamlayıcı bir seyir olabilir.

Kırılma anı sonrasına, kuruluş sürecinin temel iktisadi tartışmalarına ışık tutması açısından Carlos Tablada Perez'in Che'nin Ekonomik Düşüncesi adlı kitabı okunabilir. Gelenek dergisinin 92. sayısında Alper Birdal tarafından kaleme alınmış "İki Sosyalist Kuruluş Deneyiminin Sürekliliği - Stahanov'dan Che'ye Yeni İnsanı Yaratma Mücadelesi" başlıklı makale de ufuk açıcı. Toplumsal dönüşümlerin gerçekleştirilmesindeki devrimci kararlılığın en güzel örneklerinden birisi bir yılda ülkede okumayan göz, yazmayan el bırakmayan okuma-yazma seferberliği. Bu seferberlikte çocuk yaşında görev almış

üç kadına odaklanan belgesel Maestro da bu bağlamda izlenebilir. Sosyalist dönüşüm sürecinin müzikteki yansımasına gelirsek... Yeni Trova akımının öncüleri

Silvio Rodríguez ve Pablo Milanés dinlenmeli.

Küba devriminin bugün hâlâ ayakta kalmasını sağlayan başlıca faktör ülkedeki devrimci önderliğin kararlılığıdır, demek yanlış olmaz. Bu kararlılığı devrim sürecinin her adımında okumak mümkün. Önemli dönemeçlerden birisi Sovyetler Birliği'nin çözülüşü sonrası Kübalıların "Barış Koşullarında Özel Dönem" olarak adlandırdığı iktisadi kriz dönemi olmuştur. (*) Gelenek dergisinin 1993 Ekim'inde yayınlanan 43. sayısında Kemal Okuyan tarafından kaleme alınmış "Umutsuz Olma Hakkımız Yok! Küba İzlenimleri" başlıklı yazı Özel Dönem konusunda mutlaka okunmalı. Gelenek'in 100. sayısında yayınlanmış, Erhan Nalçacı imzasını taşıyan "Küba'da Özgün Sosyalist Kuruluşun Evrensel Sorunları" başlıklı makale 16 yıl sonraki gözlemlerin yanı sıra sosyalist kuruluşa ilişkin önemli evrensel soruları gündeme getiriyor. Güncel gelişmeler konusunda Kemal Okuyan'la yakın dönemde yapılan bir röportaja da başvurulabilir: <http://haber.sol.org.tr/dunya/kemal-okuyanla-kuba-ziyareti-uzerine-kubada-hicbir-sey-normal-degil-ki-133586>

Ve Fidel... Devrimi mümkün kılan faktörden biri de Fidel'in kendisi. İki Ses Bir Biyografi adlı uzun röportaj çalışması mutlaka okunmalı. Bir biyografi niteliği taşımasının yanı sıra sosyalist Küba'nın tarihindeki önemli siyasi olaylara ilişkin birinci ağızdan açıklamalar içeriyor.

Yazımızı soL'dan Küba Devrimi'ni farklı açılardan ele alan ve birbirinden değerli üç yazı önerisiyle bitirelim:

(1) <http://haber.sol.org.tr/yazarlar/yigit-gunay/31-aralik-1958-darbe-mi-devrim-mi-22250>

(2) <http://haber.sol.org.tr/bizimamerika/kuba-devrimi-che-ve-biz-34334>

(3) <http://haber.sol.org.tr/bizimamerika/insani-afallatan-bir-hikaye-kuba-devrimi-38116>

(*) *Sovyetler'in çözülüşünü izleyen zor yıllar ve özel dönemde Küba KP önderliği sosyalizm ısrarını hem içeride geniş halk kitlelerinin anti-emperyalist bilincine işlemeyi, hem de uluslararası komünist hareketin birincil başlıklarından biri haline getirmeyi başardı. Jose Marti Küba Dostluk Derneği de ülkemizde örgütlenen enternasyonalist dayanışmanın bir parçası olarak 2002'de kuruldu.*

■ Esin Saraçoğlu

Okuma listesi

- José Cantón Navarro, **Küba Tarihi - Bir Halkın Biyografisi**, Yazılama.
- Guillermo Rodríguez Rivera, **Biz Kübalılar**, Kalkedon.
- Eduardo Galeano, **Latin Amerika'nın Kesik Damarları**, Sel Yayınları.
- José Martí, **Göklerde Eriyip Gitmek İsterdim**, Can Yayınları.
- Julia E. Sweig, **Küba Devriminin İçinden**, Kitap Yayınevi.
- Carlos Tablada Perez, **Che'nin Ekonomik Düşüncesi - Geçiş Döneminde Ekonomi ve Politika**, Akademi.
- Ignacio Ramonet, **İki Ses Bir Biyografi**, Doğan Kitap.

"Ölen arkadaşları için dua eden madenciler 'Kazasız belasız yeni yıllara' yazılı pastayı kesti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Süleyman Soylu, maden işçileriyle yerin 425 metre altında yeni yılı kutladı. Albayrak, 'Dün Suudi Arabistan'daydık. Önemli bir seyahat oldu Türkiye açısından. Hava muhalefetine rağmen söz vermiştik. Zonguldak'a geldik. Hava muhalefetine rağmen sözümüzü yerine getirdik' dedi."
1 Ocak 2016 tarihli gazetelerden

5 OCAK 2016

KOMÜNİSTLERİN YANITIDIR:

BU SAVAŞTA GEÇEN YIL 1712 KİŞİ ÖLDÜ

Türkiye yeni yıla evlere giren roket mermileri, top sesleri, sokaklarda kalan cesetler ve çocuk cenazeleri ile girdi. Artık ilan edilmiş bir savaş var. Herkes "barış"tan söz ediyor ama diller barış derken eller savaşıyor. Yıllarca "analar ağlamasın" sömürsü yapan diktatör şimdi milyonlarca insanın anasını ağlatıyor.

Ve bu sırada bu ülkede başka bir savaş, ilan edilmemiş bir savaş, hiç ara vermeden devam ediyor.

Kadri Balta 24 Aralık'ta Maslak'ta öldürüldü. İnşaatta çalışıyordu, iskeleyi tutan halatın kopmasıyla yere çakıldı. İstanbul'da katledildi, memleketi Nusaybin'de toprağa verildi. Gençti, 19 yaşındaydı. O da yüzbinlerce işçi gibi, memleketinden uzakta inşaatlarda yaşam savaşı veriyordu. Çoğu yine işçi olan kalabalık grupların "ocaktan abilerin" peşine takılıp, Kürtçe konuşanlara saldırmak için bastıkları inşaatlarda...

Murat Kıratlı 29 Aralık'ta Sivas'ta öldürüldü. Bir sulama hattı inşaatında çalışıyordu. Toprak kayması sonrasında ölen üç işçiden biriydi. Osmaniyeli Muhterem ve

Kalender Ballı ile birlikte can veren Kıratlı Ordu'nun Akkuş ilçesindendi. 41 yaşındaydı.

Yerin 425 metre altında işçilerle yılbaşı geçiren bir Çalışma Bakanı'mız var diye sevinelim mi şimdi? Enerji Bakanı Suudi Arabistan'dan dönüşte karşılaştığı hava muhalefetine rağmen işçilere verdiği yılbaşı sözünü tuttu diye sevinelim mi? Gazetecilere poz verdiler diye?

2015 yılında, 25 Aralık tarihine kadar tam 1712 işçiyi bu savaşta kaybettik.

Bu savaş kolay bitmeyecek. Çünkü bu savaş iki kardeş halk arasında değil, patronlar ile işçiler arasında... Emek ile sermaye arasında... Sermaye hep kazanıyor ve savaş sürüp gidiyor. Ölümler sürüyor. Haksızlıklar sürüyor. Bu savaşın bitmesi için emeğin kazanması gerekiyor.

İşçiler, emekçiler, paranın değil alın terinin hizmetinde olan aydınlar...

Tarafınızı doğru seçin.
Savaşınızı da...

iletisim@kp.org.tr

www.kp.org.tr

/kpninsesi

KOMÜNİST PARTİ